

JOHANNES

Een serie preken over Johannes 14-19

Ds. A.A. Leenhouts

Uitgesproken in 1969, 1970, 1975

Redactionele bewerking S.B. Leenhouts-van der Kruijt 2024

GETUIGENIS
EN EENHEID

DEEL V

JOHANNES

Een serie preken over Johannes 14-19

Ds. A.A. Leenhouts

Uitgesproken in 1969, 1970, 1975
Redactionele bewerking S.B. Leenhouts-Van der Kruijt 2024

GETUIGENIS EN EENHEID

Stichting Getuigenis en Eenheid
Postbus 64814, 2506 CE Den Haag
info@getuigeniseneenheid.nl
www.getuigeniseneenheid.nl

© Ds. A.A. Leenhouts: “Johannes”
Johannes 14-19 (1969, 1970, 1975)
Redactionele bewerking Mei 2024

INHOUD

Verantwoording 4

Voorwoord 5

Het huis des Vaders 7

Uw hart worde niet ontroerd - Het Vaderhuis - Een ontelbare schare - Ik zal u geen wezen laten

Het hogepriesterlijk gebed 20

Woord vooraf - Een profetisch gebed - De drie delen in het gebed van Jezus - Immuniteit tegen de satan - Bewaar hen in Uw Naam - Heiliging - De grote toekomst

De kruisiging buiten de poort 36

Buiten de poort - Schuld of onwetendheid? - Veilige poorten - De poorten van de eeuwige stad

De rok zonder naad 50

De inschakeling van de heidenwereld - Tempel en kruis - Politieke moordenaars - De rok zonder naad - Het lot werpen - De herder in het hart gestoken

VERANTWOORDING

Deze brochure bevat een aantal preken van Ds. A.A. Leenhouts over het Evangelie naar Johannes. Deze preken zijn uitgesproken in 1969, 1970 en in 1975.

In de bewerking ervan is de spreektaal zo veel mogelijk omgezet in schrijftaal. Omwille van de authenticiteit is de historische, kerkelijke en politieke context waarin deze preken zijn uitgesproken veelal gehandhaafd, waardoor het verband van de exegese behouden blijft.

Waar mogelijk zijn de hierin genoemde voorbeelden nageslagen in de literatuur. De bronvermelding hiervan is in de voetnoten terug te vinden.

In enkele gevallen is een nadere toelichting gegeven van historische gebeurtenissen waarnaar in de preken verwezen wordt. Ook daarvan wordt de bron vermeld.

Bij de bewerking van deze preken hebben wij ernaar gestreefd om de essentie van de boodschap die Ds. Leenhouts hierin heeft willen doorgeven, te waarborgen.

Voor Bijbelcitaten is de NBG51 vertaling gebruikt, tenzij anders vermeld.

Den Haag, 2024

S.B. Leenhouts – van der Kruijt

VOORWOORD

Dit is het vijfde deel van de preken serie over het Evangelie van Johannes. Hierin zijn vier preken opgenomen uit de hoofdstukken 14, 17 en 19.

In Johannes 14:1 zegt Jezus: *'Uw hart worde niet ontroerd.'* In de Griekse grondtekst staat hiervoor een woord dat meer betekent: Wees niet 'verbijsterd', 'geschokt', 'in verwarring gebracht'. De Heer ziet dat de discipelen door het aangrijpende gebeuren van onder andere het verraad van Judas, en de aankondiging van Zijn nadere afscheid, in de war zijn en verstrooid raken. Maar na Zijn opstanding brengt Hij Zijn jongeren weer bijeen en volgen zij de Opgestane weer als een nieuwe eenheid. Zo roept Jezus ook ons toe: Kom niet in verwarring, hoe donker de dagen ook worden. Hij is alleen maar heengegaan om plaats te bereiden in het Vaderhuis dat ons wacht.

Johannes 17 gaat over het *Hogepriesterlijk gebed*. Als Jezus dit gebed uitspreekt, is Hij in de geest als het ware al verplaatst naar de toestand van de totale overwinning, die Hij in wezen van de Vader al ontvangen had.

Ds. Leenhouts ziet drie delen in dit machtige gebed van Jezus: Het verticaal spreken tot Zijn Vader (vers 1-5); de woorden die Hij specifiek uitspreekt voor en over Zijn discipelenkring (vers 6 t/m 19) en ten slotte spreekt Hij over de komende gemeente (vers 20-21). Ook de betekenis van de begrippen 'bewaring' en 'heiliging' wordt in deze preek breed uiteengezet.

In Johannes 19:13-19 wordt verslag gedaan van de kruisiging van Jezus *'buiten de poort'*. Het is een ontzaglijk gebeuren als Jezus door de overpriesters de poort van Jeruzalem uitgedreven wordt. Ook hierin is Hij een vervulling van de oude ceremoniële wet, waar

volgens Hebreëën 13:11 de hogepriester het zondoffer buiten de stad moest brengen om daar te worden verbrand.

Jezus wordt uit Jeruzalem verdreven en daarmee verloor de stad van de grote Koning zijn veilige grenzen. En daardoor is er nu noch voor Jeruzalem, noch voor welk volk ter wereld ook – definitief één ‘veilige poort’ te vinden, zonder bekering. Echter, in hun bekering krijgt het Joodse volk een ongekende veiligheid, en breken voor de ganse aarde de tijden van verkwikking aan.

In de preek *‘De rok zonder naad’* wordt geschetst hoe heidenen ingeschakeld werden in de lijdensgeschiedenis. In de eerste plaats zien wij dit aan de straf die Jezus moest ondergaan. De kruisiging was een specifiek Romeinse straf.

Verder zien wij het in het ‘internationaal’ opgestelde opschrift dat de Romeinse stadhouder Pilatus boven Zijn kruis liet plaatsen: *‘Jezus, de Nazoreeër, de Koning der Joden.’* En ten slotte in het verscheuren en verdelen van Zijn klederen en het verdubbelen van Zijn rok zonder naad door Romeinse soldaten.

Ds. Leenhouts stelt dat God in de eindtijd alle dingen van wat er rond de kruisiging is gebeurd, zal omkeren. En – waar de overpriesters en met hen het Joodse volk zo het Lam Gods overgeleverd hebben in de handen van de heidenen – zo kunnen zij nu, bij wijze van spreken, het Lam ook alleen terugkrijgen uit de handen der heidenen.

HET HUIS DES VADERS*

‘Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis mijns Vaders Zijn vele woningen – anders zou Ik het u gezegd hebben – want Ik ga heen om u plaats te bereiden; en wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben.

En waar Ik heen ga, daarheen weet gij de weg. Thomas zei tot Hem: Here, wij weten niet, waar Gij heen gaat; hoe weten wij dan de weg? Jezus zei tot hem: Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij. Indien gij mij kende, zou gij ook mijn Vader gekend hebben. Van nu aan kent gij Hem en hebt gij Hem gezien.’ (Johannes 14:1-6)

UW HART WORDE NIET ONTROERD

Toen Jezus deze woorden sprak, waren de discipelen nog in verwarring, zodat Hij moest zeggen: *‘Uw hart worde niet ontroerd, gij gelooft in God, gelooft ook in Mij’*. De discipelen waren op dat moment echt niet in een jubelstemming. Dat is heel goed te begrijpen, want er was nogal het een en ander gebeurd in de Paaszaal.

Jezus had gezegd: *‘Een van u zal Mij verraden’*. Daarop was er een dodelijke beklemming op de jongeren gevallen en hebben zij zich allemaal afgevraagd: *‘Ben ik het?’* Waarop Petrus een wenk gegeven had aan Johannes om Hem te vragen hoe het precies zat met het verraad. En op de vraag van Johannes aan Jezus: *‘Here, wie is het?’*, wees Hij Judas aan, die daarna is weggegaan.

Maar daar is het niet bij gebleven. De Here Jezus heeft onmiddellijk daarna gezegd: *‘... nog een korte tijd ben Ik bij u; gij zult Mij zoeken en, gelijk Ik de Joden gezegd heb: Waar Ik heenga, kunt gij niet komen, zo spreek Ik thans ook tot u.’*¹

¹ Johannes 13:33

* Preek uitgesproken in 1970

Dat was de volgende harde klap. Het was niet alleen de spanning, die zij pas hadden doorgemaakt vanwege het verraad, waarbij de prachtige harmonie van de verbinding tussen hemel en aarde uiteenviel en zij niet meer met twaalf – driemaal vier – aanzaten, maar met een elftal. Het ‘gekkengetal’.

Jezus stond met de elven min of meer ‘voor schut’. De verbinding tussen hemel en aarde was kapot. Hij had Zichzelf gepresenteerd als het nieuwe ‘gezin van Jakob – als de nieuwe stamvaders, waarin hemel en aarde verbonden zouden worden en de ganse aarde zou worden gezegend. Twaalf nieuwe stamvaders – drie maal vier. En nu gaat er een van hen weg.

Maar Jezus spreekt nu bovendien over Zijn eigen heengaan, en Hij zegt erbij:

‘Waar Ik heenga, kunt gij Mij nu niet volgen, maar gij zult later volgen. Petrus zei tot Hem: Here, waarom kan ik U thans niet volgen? Ik zal mijn leven voor U inzetten!’ En dan antwoordt Jezus: ‘Uw leven zult gij voor Mij inzetten? Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de haan zal niet kraaien, eer gij Mij driemaal verloochend hebt.’²

Jezus gaat afscheid nemen. Een afscheid dat zelfs begeleid zal worden door de verloochening van Petrus. Dit is nog schokkender dan wat er eerder gebeurd was met het verraad en het vertrek van Judas. Petrus, die tot driemaal toe de Heer zal verloochenen!? En bovendien kunnen zij Hem niet volgen? Dat betekent ook dat hun eenheid als een nieuwe ‘familie van Jakob’, als nieuw Israël uiteen zal vallen. Want in het volgen van Jezus lag ook hun eenheid. Doordat zij samen Hem volgden, waren zij ook één in dat volgen. Men kon hen zien lopen door Palestina: Jezus en Zijn jongeren die Hem volgden. Zelfs letterlijk. Bij de wandeling liep Hij voorop. Bij het rondtrekken ging Hij als leermeester voorop en de jongeren – als Zijn leerlingen – volgden Hem. In dat volgen waren zij een soort eenheid. Een nieuw gezin. Dat kon heel Israël zien.

2 Johannes 13:36-38

Als Jezus nu weggaat naar een plaats, waar zij niet meer kunnen volgen, betekent dat dan dat zij Petrus moeten volgen? Maar hij zal driemaal verraad plegen. Wie moeten zij dan volgen? Het betekent dat de eenheid van die prille, jonge gemeente – die toch gesticht is door het woord des Heren – totaal in verwarring zou raken. Dat zij allen aan Hem geërgerd zullen worden en het schijnbaar als een zeepbelletje uiteen zal spatten om nooit meer goed te komen.

En dan zegt Jezus: *‘Uw hart worde niet ontroerd’*. In de Griekse grondtekst staat hiervoor een woord dat veel intenser is. Meer in de betekenis van: Wees niet ‘verbijsterd’, ‘geschokt’, ‘in verwarring gebracht’, zodat je eigenlijk met een soort verstandsverbijstering rondloopt, en alle draden kwijt bent. Want de Heer ziet natuurlijk heel goed dat zij nu geen enkel houvast meer hebben. Dat zij geen enkele draad meer zien – geen enkel lichtpunt. Geen enkele harmonie. Zij ervaren dat door het geweld van het gebeuren alles uit elkaar getrokken wordt. En dan zegt Jezus: *‘Uw hart worde niet ontroerd...’* Kom niet in verwarring. *‘Gij gelooft in God, gelooft ook in Mij.’*

Opvallend dat Hij hier zegt: *‘Gij gelooft in God’*. Hiermee bedoelt Hij niet het in het algemeen spreken over God. Maar Jezus bedoelt te zeggen: Jullie geloven in de God der vaderen, in de God van de Thora, de God van Israël, en wat die God gedaan heeft. Hij heeft Zijn Woord in vervulling doen gaan – over de grens van de dood heen. Over muren en door zeeën heen.

Als wij die God van Israël kennen, dan weten wij dat Hij bij herhaling Zijn Woord in vervulling deed gaan over een menselijk onmogelijke weg. Telkens stond de dood tussen belofte en vervulling in. Denk aan het leven van Abraham. God zei tegen hem: *‘...in u zullen alle geslachten der aarde gezegend worden.’*³ Maar er kwam geen kind en met de jaren die verstreken, ‘verstierf’ – zowel bij Abraham als bij Sara – de mogelijkheid om nog een kind te krijgen. Toen moest God ook zeggen: Uw hart worden niet ontroerd, Abraham. Het zal *toch* gebeuren. Dit was voor Abraham echter zo absurd, dat hij neerviel voor God en lachte.

3 Genesis 12:3 (St. Vert.)

Wij kunnen ons niet meer voorstellen in welke spanning die man geleefd moet hebben. Want God, de Eeuwige, heeft Abraham heel concreet geroepen uit Ur der Chaldeeën. Het is ook heel concreet geweest dat God gesproken had over zijn zaad. Abraham heeft de dag van Christus gezien⁴ en heeft die met zijn hele ziel in geloof omhelsd.⁵ Maar zij werden oud, en de natuur bood geen gelegenheid meer op de vervulling van Gods belofte. Zij ‘verstierven’. De ‘dood’ trok tussen de belofte van God en de vervulling van Gods woord in. Naar de mens gesproken was het de complete dood.

Wij maken nog een sprongetje in de oude geschiedenis. En die leert ons dat de Israëlieten ook in Egypte ten dode opgeschreven waren. Alle pasgeboren jongetjes moesten in de Nijl worden gegooid als prooi voor de krokodillen. Farao bedoelde hen compleet uit te roeien. Zij waren er ingesloten tussen de vestingwerken. En de zee – beeld ook van de dood – maakte scheiding tussen hen en het beloofde land. De piramiden en de wereldmacht van Farao – symbool van het slangenzaad en voortype van de antichrist – zou hen systematisch gaan uitroeien.

Eerder had de profeet Jozef gezegd: *‘God zal zeker naar u omzien’*.⁶ God komt bij jullie op bezoek en dat bezoek zal betekenen dat je over de macht van de dood heen in Kanaän wordt gebracht. Maar het leek er helemaal niet op. Reken maar dat velen van het volk Israël geschokt waren, ontroerd, in verwarring. Hoe lang duurt het nog dat wij hier creperen en kapot gaan? Hoelang worden wij hier nog de dood in gejaagd? Komt er van de vervulling van dat eeuwige woord ooit iets terecht?

Maar het kwam...

Het kwam omdat de Naam van de Eeuwige is: Ik ben die Ik ben.

Ook in Ezechiël 37 was het volk verscheurd door de ballingschap in Babel en dachten zij nooit meer overeind te kunnen komen. De Heer liet de profeet de situatie van het volk in de geest zien als een

4 Johannes 8:56

5 Hebréeën 11:8

6 Genesis 50:24

knekelveld. Maar door het profetische woord komen de knekels in beroering en staan op. Het is een beeld van de verrijzenis van Israël. Een beeld ook van de verrijzenis van de gemeente.

HET VADERHUIS

Velen zijn in verwarring. Mensen, die oprecht Jezus hebben willen volgen en zien dat Zijn gemeente eindeloos verscheurd is en aan flarden ligt, en door allerlei zogenaamd onfeilbare synodes uit elkaar gedreven wordt, kunnen dan tot de verzuchting komen: Het ligt hopeloos uit elkaar, het komt nooit meer goed. Zoals ook de discipelen, de geestelijke stamvaders, bang waren dat zij verstrooid zouden raken als Jezus heen zou gaan. Maar dan zegt Jezus: 'Gij gelooft in God, in die God Die wonderen deed, gelooft ook in Mij. Want Ik ben de vervulling van het hele Oude Testament. Zal het in Mij dan niet waar zijn? Gelooft ook in Mij! Je moet niet op de verstrooiing zien, op de verwarring, de woestijn. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen, anders had ik het u gezegd. Ik ga alleen maar heen om u een plaats te bereiden.'

Jezus vergelijkt het met een reisgezelschap dat vanuit alle hoeken van Israël optrekt naar Jeruzalem voor het vieren van de grote feesten van Pasen, Pinksteren en het Loofhuttenfeest. Al zingende de liederen Hamaaloth. En als zij in de verte de geweldige stad Gods zien, sturen zij een slaaf vooruit om plaats te gaan maken. Om een hotelletje of een pension te bespreken, om daarna terug te keren. Die slaaf is tevens de gids door de straten van Jeruzalem om zo de familie de plek te wijzen die hij voor hen gereedgemaakt heeft.

'Zo' zegt Jezus 'ben Ik met Mijn kruisgang en Mijn dood alleen maar de 'slaaf' die vooruitloopt. En als Ik het klaargemaakt heb, kom Ik terug om weer jullie Gids te zijn naar het Vaderhuis met de vele woningen'.

Het zijn geweldige woorden van Jezus, dat Hij zo Zijn kruis geïnterpreteerd heeft aan Zijn jongeren. Daarom vraagt Hij geloof.

Geloof, dat Hij de vervulling is van het oude Godswoord. Geloof, dat in Hem alle lijnen samenkomen. Geloof, dat het dus niet op eindeloze verstrooiing en ondergang zal uitlopen, maar dat het uitloopt op een Vaderhuis met de vele woningen.

God zegt tegen Abraham: ‘Kun je de sterren tellen aan het firmament?’

Zeker aan de Oosterse sterrenhemel zijn die ontelbaar. Er zijn eindeloze melkwegen. We weten nu van het heelal dat het oneindig is, zo veelvuldig en zo groot en machtig. ‘Nu’ zegt God tegen Abraham, ‘daar moet je naar kijken. Zo zal je zaad zijn. Kan je het zand aan de oever der zee tellen? Nee? Zo zal je zaad zijn.’

Wij denken vaak zo benauwd van God. We zitten hier op aarde te wringen en te duwen om een beetje ruimte te krijgen. Maar als er net zo veel zaad Abrahams komt als er sterren aan de hemel zijn, dan zijn er ook net zo veel sterren aan de hemel als er kinderen Abrahams zijn. Dat wil zeggen: Voor elk ‘zaadje’, ook voor elk geestelijk kind van Abraham, heeft God wel een ‘ster’ bereid. Misschien krijgen wij er later in de hemel wel een, waar wij nu zitten te vechten om een paar vierkante meters grond. En moeten wij zeggen: wat ben ik in mijn aardse leven toch dom geweest. Natuurlijk, het is maar beeldspraak. En toch... God is zo ongelooflijk groot!

De discipelen zitten op dit moment in een schrikkelijke engte. En dan zegt Jezus: ‘Geloof toch! Ik ga alleen maar heen om plaats te bereiden. Je kunt Mij nu niet volgen. Je moet Mij nu alleen laten gaan. Ik ga heen om een plaats te bereiden en als Ik dat gedaan heb, kom Ik weer terug. Er zijn vele woningen in het huis Mijns Vaders’.

Ik weet dat heel zeker. Niet dat wij aan de andere kant ieder nu een eigen planeet gaan krijgen – hoewel God machtig is om dat te doen. Want er staat in de Schrift: *‘Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen die Hem liefhebben.’*⁷

7 1 Corinthiërs 2:9; Jesaja 64:4

Als je met het ouder worden aan de grens van je leven begint te komen en je gaat rekenen: wat heb ik nu eigenlijk verdiend en hoe groot is mijn bezit, ach... ga dan toch je domheid inzien. Want wat God aan de andere kant gaat geven zijn ruime woningen. Maar geloof dan ook in Jezus. Want *dáár* begint het geschokt en ontroerd worden en het in verwarring raken, wanneer men niet meer in Jezus gelooft. Zo is het ook vandaag. Men gelooft niet meer dat de Heer de kloven van de dood en verwarring kan opheffen.

Er zijn mensen die zeggen: ‘Je kunt de Paus en de kardinalen in Rome er nooit van overtuigen dat de leer van de transsubstantiatie niet klopt. Dat blijft een eeuwige kloof.’

O ja?

Ik geloof dat Jezus door de heilige Geest grote dingen kan doen, en dat Hij bij onze Avondmaalsvieringen zo machtig tegenwoordig kan zijn, dat het ook Rome niet zal ontgaan. Want Hij zal aanwezig zijn waar de gemeente samen komt om Zijn bloed te eren en zich te werpen op Hem. En dan durf ik te zeggen: Word in uw hart nu niet ontroerd. Zeg toch niet: ‘Alles is dood – het lichaam van Christus is totaal uit elkaar gevallen en het komt nooit meer goed.’

Het komt wel goed! Het wordt één kudde onder één Herder.

Zo zullen er ook mensen zijn die zeggen: ‘In het Midden Oosten zullen de rabbijnen liever sterven dan dat zij ooit in Jezus gaan geloven.’ Maar de Heer zal werkelijk Zijn Geest werpen op Israël en het Midden Oosten. Zij komen tot bekering en tot vervulling in de heilige Geest.

Het wordt één kudde onder één Herder.

Raak toch niet zo in verwarring. Mensen raken de draad kwijt en worden aan zedeloosheid prijsgegeven omdat zij niet meer in Jezus geloven, en daarom ook Zijn geboden niet meer bewaren. Daardoor raken zij de kluts kwijt, psychisch in de war en worden zij gek van de toestand. De duivel is bezig om de volkeren gek te maken.

De beulen in de martelkelders van de aarde zijn angstaanjagend bezig, en de duivel is aan het briesen om de mensheid tot in de ziel te

vermoorden. Maar de wortel van dit alles is dat het geloof in Jezus is ingezonken.

Er zijn misschien ook mensen die zeggen: Zie toch eens die vijfhonderd miljoen Mohammedanen⁸ die vijfmaal daags op hun matje neerknielen en tot Allah roepen: *'la ilaha illallah muhammadur rasulullah'* (Ik getuig dat er geen God is behalve Allah en Mohammed is zijn profeet). Dacht je dat je hen dat ooit kan afleren? Dan zeg ik: Wees niet verward, want Jezus leeft en Hem is gegeven alle macht in de hemel en op aarde!

Alle vertwijfeling, ongeloof en apathie begint dáár, waar men niet meer in Hem gelooft.

EEN ONTELBARE SCHARE

Jezus zegt: *'In het huis mijns Vaders zijn vele woningen – anders zou Ik het u gezegd hebben – want Ik ga heen om u plaats te bereiden...'*

Het christendom in Nederland is vaak zo benepen. Men blijft maar in een hoekje zitten, overtuigd van eigen zaligheid, terwijl er dan op de rest wordt neergekeken als zijnde verdoemd. Maar dat is Gods bedoeling niet. De Heer vraagt het herstel van de ganse kudde.

In Johannes 14 zien wij het uiteenvallen van de discipelen, maar het is niet voorgoed. Ook al pleegt Petrus driemaal verraad, daarmee valt de gemeente niet voorgoed uiteen. Want de Heer staat op uit de doden. Hij zegt: *'Doch nadat Ik zal zijn opgewekt, zal Ik u voorgaan naar Galilea.'*⁹ Daar brengt Hij Zijn jongeren weer bijeen en gaat Hij hen weer voor, en volgen zij weer de Opgestane. Van daaruit wordt de prediking van het Koninkrijk aan alle volken en creaturen verkondigd, en zullen de miljoenen en de miljarden zalig worden.

Indertijd – toen ik predikant was in Soest – wilde ik heel graag weten hoe dit allemaal zou zijn. Ik wist dat er een enorme visvangst zou komen en groot keerpunt in Israël, die de ganse aardbodem heilig en

8 In 1970 waren er 553 miljoen Mohammedanen in de wereld

9 Matthéüs 26:32

genezend zou schokken in een uur waarin alles dreigt onder te gaan in de atoomvlammen. De bekering van Israël zal zeer schokkend zijn en het zal een middel in Gods hand zijn voor een missie, zoals er nog nooit is geweest. En dan zou je willen weten: Hoelang zal dat nog duren, en hoeveel mensen zullen er zalig worden.

Terwijl ik op mijn wandeling in de stuifduinen van Soest daarover mijmerde en bad, zag ik een horizon en allemaal witte gestalten. Ik liep verder en het leek alsof die horizon altijd maar weer verder week. Het was geen natuurlijke horizon. Want die houdt toch ergens op en dan zie je alleen nog maar een lijn en kan je niet verder kijken. Maar de horizon die ik zag ging daar als het ware aan voorbij. Hij week verder en verder. En die witte gestalten werden er meer en meer. Ik liep uren en uren. En tenslotte heb ik op een van de duintoppen zitten huilen.

Toen wist ik het.

Als de Vader het ‘smartenloon’ van Jezus Christus gaat ‘uitkeren’ in de redding van zielen, dan wordt het een ontelbare schare – als het zand aan de oever der zee en als de sterren die God aan het firmament heeft uitgestrooid. En voor iedere geredde ziel heeft Hij – bij wijze van spreken – minstens een ster gereed. Jezus zegt: *‘Het huis Mijns Vaders heeft vele woningen’*. Dat moeten wij verkondigen in Nederland. Wij moeten getuigen dat Jezus de Redder is en dat – als de tijden bang worden en de duisternis zwaar gaat drukken op de aarde – Hij vandaag ook roept: *‘Uw hart worde niet ontroerd’*. ‘Kom niet in verwarring. Want Ik ben alleen maar voorgegaan om plaats te bereiden. Er is een Vaderhuis dat wacht.’

Ik weet wel dat dit goedkoop praten is als je niet voor muren staat. Misschien staat u voor een muur in uw leven en zegt u: Ik kom er niet doorheen. Misschien staat u voor een zee. Geloof dan alleen. Ik weet er een beetje van mee te spreken. Ik heb meegemaakt wat het is om voor een gesloten deur te staan, toen ik in 1948 de ervaring die ik had in bespreking wilde geven. Het was totaal onmogelijk. En toch doet Hij het, want Jezus leeft en Hij komt door gesloten deuren. U zult

misschien weer heel andere problemen hebben, zozeer zelfs dat u het leven niet meer ziet zitten. Dan zeg ik: Voor hen die geloven in Jezus zijn bergen vlak en zeeën droog. Dan baant Hij de weg. Nooit kan het geloof te veel verwachten en des Heilands woorden zijn gewis.

IK ZAL U GEEN WEZEN LATEN

Toen de discipelen in verwarring waren, had de twijfelende Thomas een andere vraag voor Jezus dan Simon Petrus. Jezus had gezegd: *‘En waar Ik heen ga, daarheen weet gij de weg.’* Daarop vroeg Thomas: *‘Here, wij weten niet waar Gij heen gaat; hoe weten wij dan de weg?’* En dan zegt Jezus: *‘Ik ben de weg en de waarheid en het leven.’*

Dit is beeldspraak die ontleend is aan de exodus vanuit Egypte. Jezus is de ‘exodusweg’ – de uittochtweg. Bij de uittocht ging die weg van tussen de piramiden en de overmacht van de farao, die een type was van de antichrist en de duivel, dwars door de zee, die de dood voorstelt, en dwars door de onmogelijke weg van de woestijn, naar Kanaän.

Hier zegt Jezus tegen Thomas: *‘Ik ben de weg’*. Hij is ook de waarheid. Het begrip waarheid is niet zomaar ‘twee plus twee is vier’. De waarheid in het Oude en Nieuwe Testament wil altijd zeggen dat iets is, waarvoor het zich uitgeeft. Zo lezen wij in Habakuk 3:17:

‘Al zou de vijgenboom niet bloeien, en er geen opbrengst aan de wijnstok zijn, de vrucht van de olijfboom teleurstellen; al zouden de akkers geen spijs opleveren, de schapen uit de kooi verdreven zijn, nochtans zal ik juichen in de Here...’

De Statenvertaling gebruikt hier het woord ‘liegen’: *‘... dat het werk des olijfbooms liegen zal...’* Dat de vijgenboom niet ‘liegt’ betekent, dat hij als vijgenboom vijgen moet voortbrengen en geen doornen. Dan liegt hij. Als hij geen vruchten voortbrengt, stelt hij teleur. Dan is hij niet wat hij uiterlijk schijnt.

Zo zegt Jezus: *'Ik ben de weg'* – ook als er geen weg is, en *'Ik ben de waarheid'* – Ik ben, waar God Zich voor heeft uitgegeven. En dat is dan ook *'het leven'*. Dat is dan ook de intocht in Kanaän met de overvloed – de intocht in het Vaderhuis met de vele woningen. *'Ik ben de weg, de waarheid en het leven.'* Dat zegt Jezus op een moment waarop Hij voor 'het kruis' staat – het vreselijkste einde van alle wegen, waar niemand meer een weg ziet. Als je met je handen en voeten genageld aan het vloekhout hangt te sterven, dan ziet niemand meer een weg. Zo is Jezus – juist aan het kruis – de 'exodusweg' en zo vervult God Zijn belofte. Zo is Hij ook de waarheid en de verzoening voor ons met God en zo is Hij ook het leven tot in eeuwigheid.

Zo spreekt Jezus op het moment waarop de discipelen in de war zijn. Daarom roept Hij hen op tot geloof. Geloof in Mijn Naam. Daarbij zegt Hij: *'Ik zal u niet als wezen achterlaten'*.¹⁰ Daarin zit natuurlijk hetzelfde begrip als 'verstrooiing'. Want als een vader en moeder wegvallen, dan wordt het gezin vaak verstrooid: Het jongetje uit het gezin gaat naar een oom of tante en het zusje gaat weer een andere kant uit. Kinderen worden ondergebracht en mensen zeggen: De boel is gered. Maar dat betekent wel dat broertje en zusjes uit elkaar gaan – of zij moeten het al heel goed treffen dat een familielid het hele gezin kan opnemen. Maar meestal gaan zij uit elkaar en worden zij ergens ondergebracht en verzorgd. Maar zij zijn de leiding van hun eigen vader en moeder kwijt en min of meer ook elkaar als broers en zussen.

Zo zegt Jezus hier tegen de jongeren als zij – uiterlijk gesproken – op het punt staan uiteen te vallen: *'Ik zal u niet als wezen achterlaten. Ik kom tot u'*. En Hij zegt erbij:

*'En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven om tot in eeuwigheid bij u te zijn, de Geest der waarheid, die de wereld niet ontvangen kan, want zij ziet Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij u en zal in u zijn.'*¹¹

¹⁰ Johannes 14:18

¹¹ Johannes 14:17

Dat is de grote troost. Daarom weet ik ook dat de heilige Geest de ‘familie Gods’ op aarde, de volgelingen van Jezus en van de discipelen, geen wezen zal laten. Zo had Jezus het ook gezegd in Zijn hogepriesterlijk gebed: *‘En Ik bid niet alleen voor hen [namelijk de discipelen], maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven...’*¹²

Ik heb eens een bejaarde vrouw bezocht in een psychiatrische kliniek. En het eerste wat zij tegen mij zei was: Wilt u er goed aan denken dat ik een wees ben? Het was natuurlijk wel wat vreemd als iemand van tachtig jaar of ouder dat zegt. Maar ik begreep dat dit de uiteenscheuring van haar leven was geweest. Zij was eraan kapotgegaan dat zij zo vroeg wees geworden was. Het was haar grote leed geweest dat zij eigenlijk verschopt was in de wereld, en was er krankzinnig door geworden. Daarom zei zij als bejaarde vrouw nog: Wilt u erom denken dat ik een wees ben?

Toen ben ik over die woorden van Jezus gaan nadenken.

Wat is het soms erg om een weeskind te zijn. Maar de Heer belooft hier aan Zijn jongeren: *‘Ik zal u geen wezen laten’*. (St. Vert.)

Als u nu met anderen spreekt, houd u er dan rekening mee – van welke richting men ook is – dat vele kinderen van God oneindige smart hebben over de verstrooiing. Juist als het kinderen van God zijn, zullen zij daaronder lijden. Geeft u dan deze troostwoorden aan hen door dat de heilige Geest gekomen is en dat Jezus ons geen wezen laat. Maar dat Hij door Zijn Woord en Zijn Geest de ganse gemeente gaat herbouwen – Israël inbegrepen – en dat het zal worden één kudde onder één Herder. Vertel hun dat er nog tijden van verkwikking aanstaande zijn als een lieflijk onderpand van de eeuwige heerlijkheid die zal wachten, nadat dan ook de gemeente nog een korte en verkorte tijd geleden zal hebben.

Want die eenwording van Gods kinderen is tegelijkertijd een voorbereiding op het allerlaatste van de geschiedenis. De gemeente

¹² Johannes 17:20

wordt eenmaal nog hersteld om ook door de laatste donkerte heen te kunnen gaan. Maar die dagen zullen verkort worden om der verkorenen wil, en dan komt Jezus en wordt de ganse gemeente opgenomen in heerlijkheid, en zal zij gebracht worden in het huis met de vele woningen.

Ik weet zeker dat ik daar ook kom. En ik weet ook zeker dat het ruime woningen zullen zijn. Want God is oneindig groot. Niet dat ik het hiernamaals heb gezien, maar ik heb wel bepaalde dingen moeten aanvoelen van God uit.

Werkelijk...God heeft een hemels Kanaän bereid voor het volk der verkiezing. Voor het volk dat Hij geroepen en geheilgd heeft. God heeft een hemels Kanaän bereid, dat werkelijk in geen mensenhart is opgeklommen en in onze gedachten niet is uitgedacht. Dat heeft Hij bereid voor degenen die Hem liefhebben.

Laten wij daarom niet meer jeremiëren en klagen op de aarde. Deze wereld gaat voorbij, met haar begeerlijkheid. Maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid.

En voor zover wij nog door de tijd heen moeten, weet dan dit:

*Niemand wordt verlaten, die op Jezus bouwt.
Zou ik dan zijn de eerste, die vergeefs vertrouwt?
Nee, dat is onmogelijk, Hij die steeds verhoort!
Eerder valt de hemel, dan God breekt Zijn Woord.*

*God heeft ons verzekerd: Hij, die bidt ontvangt
En wie zoekt zal vinden wat zijn hart verlangt.
Die in vast geloven staat op Jezus' Woord,
zijn gebed wordt stellig op Gods tijd verhoort.*

HET HOGEPRIESTERLIJK GEBED*

‘Dit sprak Jezus en Hij hief zijn ogen ten hemel en zei: Vader, de ure is gekomen; verheerlijk uw Zoon, opdat uw Zoon U verheerlijke, gelijk Gij Hem macht hebt gegeven over alle vlees, om aan al wat Gij Hem gegeven hebt, eeuwig leven te schenken. Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt. Ik heb U verheerlijkt op de aarde door het werk te voleindigen, dat Gij Mij te doen gegeven hebt. En nu, verheerlijk Gij Mij, Vader, bij Uzelf met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was.

Ik heb Uw naam geopenbaard aan de mensen, die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij behoorden U toe en Gij hebt hen Mij gegeven en zij hebben uw woord bewaard. Nu weten zij, dat al wat Gij Mij gegeven hebt, van U komt, want de woorden die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven en zij hebben ze aangenomen en in waarheid erkend, dat Ik van U ben uitgegaan, en zij hebben geloofd, dat Gij mij gezonden hebt. Ik bid voor hen; niet voor de wereld bid Ik U, maar voor hen, die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn van U, en al het mijne is het uwe en het uwe is het mijne, en Ik ben in hen verheerlijkt. En Ik ben niet meer in de wereld, maar zij zijn in de wereld en Ik kom tot U. Heilige Vader, bewaar hen in uw naam, die Gij Mij gegeven hebt, dat zij één zijn zoals Wij. Zolang Ik bij hen was, bewaarde Ik hen in uw naam, die Gij Mij gegeven hebt, en Ik heb over hen gewaakt en niemand uit hen is verloren gegaan, dan de zoon des verderfs, opdat de Schrift vervuld werd. Maar nu kom Ik tot U en Ik spreek dit in de wereld, opdat zij ten volle mijn blijdschap in zichzelf mogen hebben. Ik heb hun uw woord gegeven en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij niet uit de wereld zijn, gelijk Ik niet uit de wereld ben. Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor de boze. Zij zijn niet uit de wereld, gelijk Ik niet uit de wereld ben. Heilig hen

* Preek uitgesproken in 1969

in uw waarheid; uw woord is de waarheid. Gelijk Gij Mij gezonden hebt in de wereld, heb ook Ik hen gezonden in de wereld; en Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid.

En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven, opdat zij allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt. En de heerlijkheid, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, opdat zij één zijn, gelijk Wij één zijn; Ik in hen en Gij in Mij, dat zij volmaakt zijn tot één, opdat de wereld erkenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en dat Gij hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt.

Vader, hetgeen Gij Mij gegeven hebt – Ik wil, dat, waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, om mijn heerlijkheid te aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt, want Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld. Rechtvaardige Vader, de wereld kent U niet, maar Ik ken U, en dezen weten, dat Gij Mij gezonden hebt; en Ik heb hun uw naam bekendgemaakt en Ik zal hem bekendmaken, opdat de liefde, waarmee Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij en Ik in hen. (Johannes 17)

WOORD VOORAF

Na Zijn Hemelvaart heeft Jezus plaatsgenomen aan de rechterhand van de Almachtige Vader, vanwaar Hij alle dingen regeert. Hij heeft de heilige Geest uitgestort en wij weten dat Koning Jezus gedurende Zijn heerschappij tot aan de wederkomst ook Israël zal ‘grijpen’, en alle dingen die in het Woord staan opgetekend, tot vervulling zal brengen.

Wij hebben gezien hoe Amerika en de wereld in verwarring zijn gekomen na de inval van Amerika in Cambodja.¹ Ik kan het niet

¹ Vaak werd voorafgaand aan de preek een profetische belichting gegeven over wat er op dat moment speelde in de wereld. Hier wordt gerefereerd aan de inval van Amerika in Cambodja op 18 maart 1969. Omdat dit voorwoord geïntegreerd is in de preek, is het ook in de bewerking ervan opgenomen.

anders zien dan dat het gaat uitlopen op een verzwakking van het Westen en het sterker opkomen van het neonationalisme, waardoor Israël in een uiterst moeilijke toestand terecht gaat komen. Op zeker moment is voor dat volk elke aardse steun geweken en zal blijken dat de Enige op Wie zij kunnen terugvallen de Messias van Israël en van de heidenvolken zal zijn, onze Here Jezus Christus, Die tegen die ‘ure’ al Zijn kinderen gaat vergaderen rondom de ene Avondmaalstafel in de belijdenis van Zijn bloed. Jezus, die Zijn volk gaat dopen met de heilige Geest en met kracht, om een samengebalde barmhartigheid te zijn voor het volk der verkiezing en voor de hele tent van Abraham, die in de cyclonen van de eindtijd terecht gaat komen. Want ook de Chinezen zullen op komen zetten zodra zij zien dat Amerika in verwarring is en er daardoor voor hen kansen liggen. Dat volk maakt zich op onder het valse exodusmotief van Marx en Lenin, om buiten het bloed der verzoening om, het rode boekje van Mao te prediken. Achthonderd miljoen mensen² zijn gevangen in de leugen van een aardse verwachting. Met enthousiasme en bezieling lezen zij overal het ‘rode boekje’.

Ik ben zo dankbaar dat Jezus vanuit de hemel een ‘open boekje’ gegeven heeft dat Hij tegenover dit valse Messianisme gaat stellen. Maar de grote beslissing valt in de toekomst in het Midden Oosten. Een toekomst die met rasse schreden naderbij komt.

Wij weten dat Jezus Christus als Koning heerst aan de rechterhand van God. Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Hij regeert over de Russen en de Chinezen en over alle volken op aarde. Hij weet al deze dingen, en Hij heeft op aarde Zijn gemeente.

Maar Hij regeert niet alleen als *Koning*, en Hij spreekt niet alleen vanuit de hemel als *Profeet*. Hij kan ook op de aarde ‘brullen als een leeuw’ door middel van Zijn dienstknechten en Zijn gemeente, die geroepen zal worden om te spreken en te getuigen als nooit tevoren. En wij weten dat Hij in de hemel ook *Priester* is, die aan Zijn Vader Zijn eigen offer mag presenteren. Hij is onze Hogepriester, die – zoals de Schrift zegt – voor ons bidt:

2 Het inwoneraantal van China in die jaren was ongeveer 800 miljoen mensen

*‘En als iemand gezondigd heeft, wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de rechtvaardige.’*³

Hij is onze voorspraak, die in de hemel voor ons pleit.⁴ Jezus is ten hemel gevaren om voor de Zijnen te bidden.

EEN PROFETISCH GEBED

Johannes 17 wordt al vele eeuwen *‘Het Hoge priesterlijk gebed’* genoemd. Het is een prachtige naam, die afkomstig is van de protestantse theoloog David Chytreus, die leefde van 1534-1600.⁵

Inderdaad is dit het Hoge priesterlijk gebed, en Jezus spreekt dit gebed min of meer op profetische wijze uit. Hij zegt in vers 11: *‘Ik ben niet meer in deze wereld... – terwijl Hij op dat moment nog op de wereld is – ‘... maar zij zijn in de wereld’.* Jezus is als het ware in de geest verplaatst naar die toestand van de totale overwinning, die Hij in wezen van de Vader al ontvangen heeft. In vers 4 zegt Hij: *‘Ik heb U verheerlijkt op de aarde door het werk te voleindigen, dat Gij Mij te doen gegeven hebt.’* Als Hij deze woorden uitspreekt is Hij bij wijze van spreken al op de plaats waar Hij straks zal zijn om te bidden voor de gemeente die wel nog in de wereld is.

Wat een machtige belofte.

Er spreekt een ontzaglijke troost uit dit Hoge priesterlijk gebed, dat Jezus uitspreekt bij het Avondmaal dat Hij vierde met Zijn jongeren. Wij lezen in vers 1: *‘Dit sprak Jezus en Hij hief zijn ogen ten hemel en zei: Vader, de ure is gekomen; verheerlijk uw Zoon, opdat uw Zoon U verheerlijke...’*

Twee dingen vallen op. De woorden: *‘... de ure is gekomen’* en *‘...Hij hief zijn ogen ten hemel’*. Dit betekent niet: Hij vouwde Zijn handen en boog Zijn knieën. Neen – Jezus heft Zijn ogen op naar de hemel.

3 1 Johannes 2:1

4 Romeinen 8:27

5 Dr. E.L. Smelik: *De weg van het Woord*, pag. 245, G.F. Callenbach NV, Nijkerk, 1948

Dat deed Hij meer als Hij ging bidden. Hij lag ook wel voorover op de aarde om te bidden. Maar in dit Hogepriesterlijk gebed staat het feit dat Hij de ogen opsloeg naar de hemel in onmiddellijk verband met ‘de ure’ die gekomen is. Jezus heeft er altijd over gesproken dat Zijn ure nog niet gekomen was, zoals op de bruiloft te Kana. Met andere woorden: ‘Er is een moment dat de Vader bepaald heeft, omdat de Vader Mijn leven en tijden – en die van de wereld – in Zijn handen heeft. Mijn ure is nog niet gekomen.’

En nu is eindelijk dat uur gekomen. Hij heeft het Avondmaal gevierd met Zijn jongeren, en gaat op weg naar Gethsémane – naar het kruis. De ure is gekomen en dat uur behoort de Vader toe, want de Vader haalt ‘het schaap’ uit de kooi om het als het Lam Gods voor de zonden der wereld te laten ‘slachten’. Als Jezus op dat moment Zijn ogen opheft naar de hemel, dan is het wel iets meer dan alleen maar een gebedshouding. Jezus leefde verticaal – met het oog gericht op de Vader.

Als onze Here Jezus op specifiek dat moment zegt: *‘Vader, de ure is gekomen’*, dan weet Hij dat het ‘het uur’ is waarop ‘het mes’ op Zijn keel gaat om als het Lam Gods voor de wereld te worden ‘geslacht’. Wij kunnen het Hogepriesterlijk gebed niet lezen, en de manier waarop voor ons gebeden wordt niet verstaan, als wij niet even die ogen van Jezus zien, die Hij opheft naar de Vader en zegt: ‘Vader, dit is nu Uw uur, waarop Ik voor hen geslacht word. Verheerlijk nu Uw Zoon, gelijk Uw Zoon U verheerlijkt. Vader, Ik heb voleindigd het werk dat U Mij te doen gegeven hebt, want Ik heb Uw Naam aan de mensen bekend gemaakt, en zal hem bekend maken.’

Er lopen op aarde veel mensen rond die zichzelf onmisbaar voelen in de dienst voor Gods Koninkrijk. Alsof het hele Godsrijk in elkaar zou storten als zij er niet waren. Maar kijk nu eens naar Jezus en luister naar wat Hij nu eigenlijk tegen de Vader zegt. Hij zegt: ‘Ik heb het voltooid’. Het zijn dezelfde woorden die Hij later ook uitspreekt aan het kruis: *‘Het is volbracht’*. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat Hij

ons helemaal niet nodig heeft. Laten wij dat goed verstaan. Maar wij moeten wel goed begrijpen wat Jezus hier uitspreekt voor de Vader, namelijk, dat de verlossing nu *ook helemaal vastligt* – krachtens dit offer.

Ik dank mijn Heiland dat Hij ook zo voor mij gebeden heeft. Want ik weet dat Hij het nu ook voor mij helemaal voltooid heeft – voor mijn ziel en zaligheid, en ook voor het werk dat ik nog moet doen op de wereld. En dat geldt ook voor u. De Heer heeft het volbracht. Hij heeft het werk des Vaders voleindigd.

DE DRIE DELEN IN HET GEBED VAN JEZUS

De kern van het werk van Jezus bestond uit het openbaren van de Naam van de Vader: IK BEN DIE IK BEN. De Naam die de eeuwige trouw van God uitdrukt in de vergeving der zonden en het wegnemen van de breuk die er was tussen God en mensen. Zijn opdracht was om dit werk dat de Vader Hem te doen gegeven had, te voltooien.

Jezus zegt in Zijn Hogepriesterlijk gebed:

‘Ik heb uw naam geopenbaard aan de mensen, die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij behoorden u toe en Gij hebt hen Mij gegeven en zij hebben uw woord bewaard.’⁶

En:

‘Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt.’⁷

Jezus zegt: Ik heb hun het eeuwige leven nu reeds mogen geven. Ik heb hen getrokken in de eeuwigheidsfeer.

‘Kennen’ in de Bijbel is niet alleen maar intellectueel kennen. Maar dit is het eeuwige leven, zegt Jezus, dat zij levensgemeenschap hebben met U, de eeuwige en waarachtige God en met Jezus Christus die Gij gezonden hebt.

6 Johannes 17:6

7 Johannes 17:3

Zo zie ik drie delen in dit machtige gebed van Jezus. In de eerste plaats spreekt Hij verticaal tot de Vader over Zijn werk en dankt Hij de Vader dat dit in wezen voleindigd is.

In de tweede plaats spreekt Hij over de discipelenkring in vers 6 t/m 19. En ten slotte spreekt Hij over de komende gemeente. In vers 20-21 bidt Hij:

‘En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven, opdat zij allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt.’

Jezus pleit Hogepriesterlijk niet alleen voor de discipelenkring, maar ook voor degenen die door het woord van de discipelen in Hem zullen geloven. Jezus bidt dus voor ons allemaal. Hij bidt dat wij één zullen zijn, opdat de wereld zal geloven dat Hij de gezondene des Vaders is.

Aan het begin van Zijn gebed zegt Jezus: *‘Ik heb uw naam geopenbaard aan de mensen’*. Dit openbaar maken van de Naam van God houdt in: Nu weten zij dat alles wat Gij Mij gegeven hebt, van U komt. Want de woorden die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven en zij hebben die aangenomen en in waarheid erkend dat Ik van U ben uitgegaan. Dat zegt Jezus, terwijl Hij met de ogen opziet naar de hemel. De woorden die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, en zij hebben die aanvaard. Zij hebben die ontvangen in hun ziel. Ontvangen, in de zin van ‘aangenomen als waarachtig’. Nu weten zij het dat Ik van U ben uitgegaan.

Jezus is het vleesgeworden Woord.

De hoofdman van Kapernaüm zegt: *‘Spreek slechts een woord en mijn knecht zal herstellen’*.⁸ In het verslag over de opwekking van Lazarus lezen we dat Jezus met luider stem riep: *‘Lazarus, kom naar buiten!’*⁹

8 Matthéüs 8:8

9 Johannes 11:43

De woorden van Jezus zijn woorden des levens. Het zijn woorden die de dood overwinnen en die ons immuun maken voor de hel en diens infiltratie.

Ik heb gelezen hoe in China de mensen geïndoctrineerd worden door de woorden van Mao – hoe het gerepeteerd moet worden op straat en tijdens het werk. Overal wordt het boekje van Mao als een valse exodus en een valse Messiasverwachting erin gepompt.¹⁰

Er zijn op de aarde ‘woorden’, ‘krachtwerkingen’, van de duivel. Dat begon al in het paradijs, waar hij zei tot de vrouw: *‘Is het ook dat God gezegd heeft...?’*¹¹

Woorden zijn niet zomaar iets. Woorden fladderen niet als vleermuizen. Woorden zijn krachtwerkingen. Als de Here Jezus Zijn ogen opheft naar de Vader, dan zegt Hij: *‘...de woorden die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven’*.

De eeuwige Vader heeft gesproken en Hij heeft Jezus tot een kanaal van Zijn openbaring gemaakt. En Jezus heeft niets verzwegen op de aarde van wat de mensen moesten weten en uit de mond van God was uitgegaan. Als Jezus bij de instelling van het Avondmaal zegt: *‘Neemt, eet, dit is mijn lichaam’, en: ‘Dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden,’*¹² dan zijn dit woorden uit het hart van de Vader.

Jezus heeft woorden gesproken in gelijkenissen. Woorden over de eindtijd en wat er komen gaat. Het zijn allemaal woorden uit het hart van de Vader. Ook als Hij de gelijkenis van de onrechtvaardige rechter uitspreekt, waarin Hij schetst hoe een weduwe de rechter bijna in de haren vliegt om recht te verkrijgen tegenover haar tegenpartij, daarop doelende dat we altijd moeten bidden en niet verslappen.¹³ Ook daarin spreekt Hij de woorden van de Vader. God zegt als het ware: Val Mij

10 Omwille van het behoud van de duiding is hier de historische context waarin deze preek is uitgesproken gehandhaafd

11 Genesis 3:1 (St. Vert.)

12 Matthéüs 26:26-28

13 Lucas 18:1-5

zó maar aan in je gebed – alsof je Mij in de haren wil vliegen. Jezus zegt: *‘Zal God dan zijn uitverkorenen geen recht verschaffen, die dag en nacht tot Hem roepen, en laat Hij hen wachten? Ik zeg u, dat Hij hun spoedig recht zal verschaffen.’*¹⁴

Jezus heft Zijn ogen op naar de Vader en zegt: *‘Ik heb U verheerlijkt door het werk te voleindigen, dat Gij Mij te doen gegeven hebt. (...) Ik heb Uw naam geopenbaard aan de mensen.’* Ik ga er nu voor instaan. Ik word nu geslacht als het Lam. Maar Ik heb hun Uw woorden gegeven en zij hebben die ontvangen en zij hebben geloofd.

IMMUNITEIT TEGEN DE SATAN

Als men naar een land als Afrika reist, of nog verder, dan moet men ingeënt worden tegen allerlei tropische ziekten om daartegen immuniteit op te bouwen.

Zo heeft ieder, die de woorden van Jezus niet alleen maar in zijn oren opvangt, maar die ook in zijn ziel aanvaardt, ‘entstof’ gekregen, en is daarmee immuun voor de werkingen van Satan. Als hij in verzoeking valt, ‘hoort’ hij misschien op het nippertje in zijn ziel dat God overspelers zal oordelen, en wijkt hij terug. Ligt de verleiding in iets anders, dan hoort hij misschien in zijn binnenste de woorden van God spreken en kan hij de verleiding weerstaan. Want hij heeft die woorden ontvangen en Jezus bidt: Bewaar hen dan in Uw Naam. Bewaar hen in die woorden. Bewaar hen in Ons, opdat zij één zijn. Hij zegt: *‘Zolang Ik bij hen was, bewaarde Ik hen in uw naam, die Gij Mij gegeven hebt, en Ik heb over hen gewaakt...’*¹⁵ Jezus bedoelt daarmee dat Hij – gedurende de tijd dat Hij ‘lichamelijk’ nog bij hen was – Hij over hen waakte. Zeiden ze soms domme dingen, zoals Simon Petrus, dan waakte Hij over hen. Zelfs als Hij tegen Petrus moest zeggen: *‘Ga weg, achter Mij, satan; gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der mensen.’*¹⁶

14 Lucas 18:6-8

15 Johannes 17:12

16 Marcus 8:33

Maar wij moeten niet denken dat – als Hij ten hemel gevaren is – Hij niet over uw ziel waakt. Zijn bewaking houdt niet op, nu Hij niet meer op de aarde is. Hij bidt en waakt. En dat is hard nodig.

Ik heb brieven gelezen van mensen uit China die het heel moeilijk hebben omdat zij nooit meer de woorden van Jezus kunnen horen, geen gemeenschappelijk gebed met de heiligen meer kunnen hebben en niet meer kunnen zingen. Een zendelingsechtpaar is eens bij heel slecht weer het park ingegaan om samen als man en vrouw te bidden – nadat iedereen het park vanwege de stortregens had verlaten. Dat konden zij thuis niet meer doen, omdat iedereen het kon horen in de kleine woning die zij met anderen deelden. In het park hebben zij elkaars handen vastgepakt en hebben zij nog weer samen kunnen bidden.

De Here Jezus weet dat Hij een gemeente in de wereld heeft. Een gemeente die verlost wordt en de heerlijkheid zal ontvangen die de Vader Hem gegeven heeft. Daar bidt Hij voor: *‘Vader, hetgeen Gij Mij gegeven hebt – Ik wil, dat, waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, om mijn heerlijkheid te aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt...’*¹⁷

Maar Hij weet ook dat die gemeente nog bewaard moet worden. Hij weet ook dat die gemeente ‘militair object’ is voor de duivel. Men spreekt tegenwoordig in militaire termen van ‘burgerdoelen’ en ‘militaire objecten’. En het hoort nog steeds tot de oorlogsmoraal om in de strijd geen burgerdoelen te treffen maar zich alleen te richten op militaire objecten – al houdt men zich daar vaak niet aan. Wat dat betreft zou je kunnen zeggen dat de duivel zijn aanvallen wel voornamelijk richt tot ‘militaire objecten’. En die ‘objecten’ zijn wij – u en ik. Ieder die Jezus toebehoort in het geloof is militair object voor Satan. Wie hij als eigendom heeft, die laat hij vrijwel met rust in zijn oorlog met God. Maar wie hij niet heeft, die bestookt hij. Als hij merkt dat er zich ergens een gemeente zou gaan vergaderen voor het bloed van het Lam Gods, dan zal hij proberen om daarop aan te vallen – met alle energie die ‘de oude meester’ uit de afgrond eigen is.

¹⁷ Johannes 17:24

BEWAAR HEN IN UW NAAM

Wat stemt het dankbaar dat Jezus bidt: *‘Bewaar hen in Uw naam, in uw openbaring. De woorden die Gij mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven. Bewaar hen erin, o Vader, opdat zij één zijn, gelijk Wij één zijn.’*

Wat ben ik blij met de ‘entstof’ van het Woord van God. Om deze symboliek vast te houden: Ik ben ‘ingeënt’. Ik heb een ‘prikje’ gekregen van de heilige Geest.

Die woorden Gods dringen door in je denken, je ziel, en je verlangens. Je wordt ermee vervuld. Paulus zegt: *‘Het woord van Christus wone rijkelijk in u...’*¹⁸ En: *‘...wordt vervuld met de Geest.’*¹⁹

Jezus spreekt met de Vader over Zijn discipelen in termen van *‘die Gij Mij gegeven hebt’*. Deze zekerheid heeft Jezus ook gekregen van de Vader. Met Hem staan er nog elf met de ogen gericht naar de hemel.

We zouden dit schouwspel eigenlijk moeten kunnen zien. De Here Jezus, die de ogen opheft naar de hemel en al deze grote dingen zegt, en Zijn elf gans in zichzelf verloren discipelen, die er straks naar alle kanten vandoor gaan omdat zij het niet verdragen kunnen wanneer de geconcentreerde tegenmacht van de satan loskomt en het uur der duisternis aanbreekt. Even was er een meisje dat naar Petrus wees, terwijl zij zei: ‘Jij hoort ook bij Hem’, en Petrus bezweek. Hij loochende zijn Meester en begon zich te vervloeken en te zweren: *‘Ik ken die mens niet, over wie gij spreekt.’*²⁰ Maar Jezus bidt dat het geloof van de vloekende Petrus niet ophoudt: *‘Vader, bewaar hen in uw naam, die Gij Mij gegeven hebt.’*

Er komt een moment waarop Israël in bittere nood geraakt, en de gemeente van Christus geroepen is om het altaar te herbouwen en

18 Colossenzen 3:16

19 Epheziërs 5:18

20 Marcus 14:66-72

zich aaneen te sluiten tot één stuk barmhartigheid voor Israël, opdat – zoals Paulus zegt: ‘... door de u betoonde ontferming ook zij thans ontferming zouden vinden’.²¹

Terwijl ik daarover nadacht vroeg ik de Here God: Maar hoe dan? Hoe moet dat wel met die ‘verstijfde’ en ‘verfomfaaide’ kerken die in zoveel kerkelijke systemen leven en ook allerlei ‘entstof’ hebben ontvangen, onder andere via de oecumene en de Wereldraad van Kerken? Via een organisatie die hen niet ‘bewaart in Uw Naam’, maar tegen Uw naam? O God, hoe moet dat allemaal wel gebeuren? Daarop toonde de Heer mij dat Hij – zoals Hij die elf discipelen van de Vader ontvangen had – ook nu al de Zijnen gereed heeft die straks samentrekken rondom het bloed van het Lam, om Israël gemeenschappelijk met woord en daad de barmhartigheid te bewijzen die Israël in dat uur nodig heeft. Dan gaat ook Israël ‘omhoogkijken’. Zij kijken dan niet meer ‘horizontaal’ naar Egypte en naar Syrië, maar dan ziet het volk ‘verticaal’, en zegt: Vader, nu zien wij dat U Uw Zoon gegeven heeft.

Dat heeft de Vader allemaal bepaald.

Dat wil nu weer niet zeggen dat wij dan maar niks moeten gaan doen – neen – wij worden ingeschakeld, net zo goed als de discipelen die later uitgezonden werden. En toch ligt het van eeuwigheid vast: *‘Degenen die Gij Mij gegeven hebt’.*

Jezus ziet deze elf jongeren als een geschenk. Hij ziet hen als ‘zaaigoed’. Er mogen hele ‘akkers’ verschroeid zijn, kapotgevroren of vernield – Hij heeft een handvol ‘zaaigoed’ van de Vader ontvangen. Hij zal het ‘uitstrooien’ in de wereld en de ‘akkers’ zullen bloeien. Het zal een volle oogst worden voor de levende God. Een ontelbare schare die zalig wordt.

Jezus heft in dat ogenblik Zijn ogen op naar de hemel en weet dat het alles vastligt: *‘Ik heb U verheerlijkt op de aarde door het werk te voleindigen, dat Gij mij te doen gegeven hebt.’*

21 Romeinen 11:31

HEILIGING

Vervolgens bidt Jezus: *‘Heilig hen in uw waarheid (...), Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid.’*²²

Het woord ‘heiligen’ heeft de betekenis van ‘reserveren’. Zoals Israël een heilig volk was, een koninklijk priesterdom, een verkoren volk, apart gezet onder de volkeren en gereserveerd voor een heel bijzondere missionaire en Messiaanse taak, zo is daar deze kleine discipelkring en zijn straks ook degenen die door hun woord in Hem geloven, ‘gereserveerd gebied’ voor de Vader – een gereserveerd Koninkrijk voor God.

De woorden van Jezus: *‘Heilig hen in Uw waarheid, en Ik heilig Mijzelf voor hen’*, betekenen: ‘Ik ben helemaal voor hen gereserveerd. Als Ik Mijn bloed geef, dan is het ‘gereserveerd’ bloed voor hun verlossing. Ik reserveer het niet voor Mijzelf, maar Ik offer het voor hen. Ik geef Mij voor hen. Ik ben geheiligd voor hen. Heilig hen ook, o Vader. Laten zij ook gereserveerd mogen zijn voor die dienst aan U en uw komende Rijk. Ja, dat de heerlijkheid die Ik bij U had, ook hun deel moge zijn. Dat zij één in Ons zijn, gelijk Wij één zijn.’

Er worden op onze ziel, geest en lichaam aanvallen gedaan door een wereld die geïnfecteerd is door de duivel. Jezus bidt: *‘Heilig hen in Uw waarheid. Uw woord is de waarheid.’*

Als Jozef verleid wordt door de vrouw van Potifar die hem vroeg *‘Kom bij mij liggen.’*, dan antwoordt hij: *‘...hoe zou ik dit grote kwaad doen en zondigen tegen God?’*²³ Hij droeg een ‘onzichtbaar bordje’ waarop geschreven stond: Gereserveerd voor God.

Mag ik de vraag stellen: Is het ook voor u nodig dat Jezus bidt: ‘Vader, heilig hen, reserveer hen voor Uw Koninkrijk, voor Uw Naam en Uw woorden, gelijk Ik gereserveerd ben voor deze dienst nu het uur komt, waarop Ik geofferd word als het Lam Gods?’ Is het nodig voor onze jonge mensen in deze wereld?

²² Johannes 17:17

²³ Genesis 39:7-9

Er is op dit ogenblik een geconcentreerde macht der duisternis op moreel en politiek vlak. Het ene staat niet los van het andere. Het is een grote aanval van de vorst der duisternis op ons 'gereserveerd zijn' voor het Koninkrijk van de levende God.

DE GROTE TOEKOMST

Zoals Jezus bidt voor de discipelenkring, zo bidt Hij ook voor degenen die in Hem geloven zullen. Hij bidt ook op deze wijze voor de grote gemeente van de toekomst: *'Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven...'* Dus voor het grote gevolg dat achter deze discipelenkring aan komt. En dan gaat Jezus heel ver in Zijn voorbede. En doe daar maar niets van af. Als Hij het over de grote gemeente van de toekomst heeft, dan bidt Hij:

*'En de heerlijkheid, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, opdat zij één zijn, gelijk Wij één zijn: Ik in hen en Gij in Mij, dat zij volmaakt zijn tot één, opdat de wereld erkenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en dat Gij hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt. Vader, hetgeen Gij Mij gegeven hebt – Ik wil, dat, waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, om mijn heerlijkheid te aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt, want Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld. Rechtvaardige Vader, de wereld kent U niet, maar Ik ken U, en dezen weten, dat Gij Mij gezonden hebt; en Ik heb hun uw naam bekendgemaakt en Ik zal hem bekend maken, opdat de liefde, waarmede Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij en Ik in hen.'*²⁴

Jezus spreekt dus ook over de heerlijkheid die deel zal worden van degenen die één zijn in Hem, en elkaar dus ook liefhebben met de liefde, waarmee de Vader Hem heeft liefgehad.

Dát is de ware oecumene.

24 Johannes 17:22-26

Het is gemakkelijk genoeg om achter een bepaald ideaal een grote eenheid te verkrijgen. Al is het achter de overwinning van een voetbalclub. Ook Mao sleurt met zijn rode boekje achthonderd miljoen mensen achter zich aan. En Hitler had ook het volk in eenheid achter zich.

De Wereldraad van Kerken tracht eveneens alle kerken aan elkaar te 'rijgen' – hoe zeer de vrijzinnigheid ook aan de top zit. En daarbij wordt dan de eenheid van Johannes 17 genoemd: '*...opdat zij allen één zijn.*' Het staat daar echter diametraal tegenover. Satan heeft daarmee een greep gedaan naar het Hoge priesterlijk gebed door hen voor te houden dat, als je al die modernistische kerken aan elkaar rijgt, je de eenheid van de kerken hebt geformeerd en daarmee hebt gekregen wat Jezus bedoelt te zeggen.

Geen sprake van!

De oecumene die zo gestructureerd is, is een zaak van de antichrist. Het staat er precies tegenover. Daarin komt de duivel als een engel des lichts.

Maar er is een Voorbidder in de hemel, en Hij bidt: 'Bewaar hen voor al die aanvallen, want Mijn gekochte volk is 'militair object' voor de duivel. Bewaar hen en geef dat zij één zijn in uw Naam, in Ons, opdat de heerlijkheid die over Mij valt, ook over hen mag vallen.'

Dat wil zeggen: De Sjechinah – de wolk der heerlijkheid, zoals die in het Oude Testament kwam over de gemeente. De heerlijkheid Gods verscheen in de tent der samenkomst. 'Laat zo Uw heerlijkheid, o Vader, openbaar worden over diegenen, die in Ons één willen zijn en in de woorden die aan hen toevertrouwd zijn – in het aanvaarden van Mij en van Mijn bloed en Mijn Naam.'

Dat is ware eenheid.

De Heer roept de gemeente op om in dit uur van de geschiedenis in de kracht van de heilige Geest te staan, opdat de duivel onder onze voeten zal worden vertreden.

HET HOGEPRIESTERLIJK GEBED

Dat is uw vastigheid: De biddende Jezus, Die het werk voleindigd heeft en Die van degenen die de Vader Hem gegeven heeft, niemand verliest voor de dag der heerlijkheid.

DE KRUISIGING BUITEN DE POORT*

‘Pilatus dan hoorde deze woorden en hij liet Jezus naar buiten brengen en zette zich op de rechterstoel, op de plaats, genaamd Lithostrótos, in het Hebreeuws Gábbatha. En het was Voorbereiding voor het Pascha, ongeveer het zesde uur, en hij zei tot de Joden: Zie, uw koning! Zij dan schreeuwden: Weg met Hem! Weg met Hem! Kruisig Hem! Pilatus zei tot hen: Moet ik uw koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning, alleen de keizer! Toen gaf hij Hem aan hen over om gekruisigd te worden. Zij dan namen Jezus, en Hij, zelf zijn kruis dragende, ging naar de zogenaamde Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgotha, waar zij Hem kruisigden en met Hem twee anderen, aan weerszijden één, en Jezus in het midden. En Pilatus liet ook een opschrift schrijven en op het kruis plaatsen; er was geschreven: Jezus, de Nazoreeër, de Koning der Joden.’ (Johannes 19:13-19)

BUITEN DE POORT

In Hebreeën 13:11-14 lezen wij:

‘Want van de dieren, waarvan het bloed als zondoffer door de hogepriester in het heiligdom werd gebracht, werd het lichaam buiten de legerplaats verbrand. Daarom heeft ook Jezus, ten einde zijn volk door zijn eigen bloed te heiligen, buiten de poort geleden. Laten wij derhalve tot Hem uitgaan buiten de legerplaats en zijn smaad dragen. Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige.’

Als wij lezen: *‘Zij dan namen Jezus, en Hij, zelf zijn kruis dragende, ging naar de zogenaamde Schedelplaats...’*, dan is die gang van Jezus buiten de poort van Jeruzalem dus ook weer een vervulling van

* Preek uitgesproken in 1975

de oude ceremoniële wet. Zoals alle ceremoniële wetten zou ook deze in Hem worden vervuld. In die schaduwwet brachten de priesters het zondoffer in het heiligdom, en de restanten van het offerdier werden buiten de legerplaats verbrand. Zo moest Jezus – zegt de schrijver van de Hebreeënbrieff – naar de ‘vuilverbrandingsplaats’ buiten de poort geleid worden.

Wat een ontzaglijk tafereel!

Tracht het u even voor te stellen: Jezus was de tweede ‘Adam’, die als het ware weer uit een stukje van wat een afbeelding van het paradijs zou moeten zijn, Jeruzalem met zijn tempel, naar buiten geleid wordt – naar de vuilverbrandingsplaats.

In het algemeen is in het Oude Testament en het oude Oosten de poort representatief voor de stad. Dat gold voor elke stad of dorp. De poort was het gebouw van de ‘burgerlijke stand’, waar de huwelijken gesloten werden; het ‘kantoor van de notaris’, waar akten passeerden en tegelijkertijd een soort ‘hof van justitie’ waar recht gesproken werd.

De poort was ook ‘de beurs’, waar veel handelgedreven werd. Alle facetten van het mensenleven vonden daar een plek om zich te manifesteren. Ook militair gesproken was het een representatieve plek. De stad was eigenlijk een ‘bunker’. Vielen de poorten, dan viel de stad.

Als de poort van Jeruzalem representatief is voor de stad, dan is deze stad – die de stad van de grote Koning is – op zich weer representatief voor het hele land, en het hele land is weer representatief voor de mensheid.

Het is dan ook een ontzaglijk gebeuren als Jezus door de overpriesters de poort van Jeruzalem uitgedreven wordt. Precies zoals de hogepriester naar de oude ceremoniële wet het zondoffer naar buiten bracht en daar verbrandde, zo brengen zij nu Jezus door de poort buiten de stad.

In Deuteronomium 16:2 lezen wij: *‘Dan zult gij als Pascha voor de HERE, uw God, kleinvee en runderen slachten op de plaats die de HERE verkiezen zal om zijn naam daar te doen wonen.’*

Van Jeruzalem zegt God: Daar zal Mijn Naam zijn.¹ In die stad zal het brandpunt liggen van Mijn openbaring aan de mensheid. Uiteindelijk is het de plek waar God Abraham heen gebracht heeft, en waar ook het tafereel op de berg Moria zich heeft afgespeeld en God in het lam voorzag.² Eigenlijk heeft God alle profeten naar Jeruzalem gezonden. En Jezus zegt: *‘...het gebeurt niet dat een profeet gedood wordt buiten Jeruzalem.’*³

Dat is het ‘privilege’ van Jeruzalem. Heel de heilsgeschiedenis speelt zich in concentratievorm af in Jeruzalem. Zoals in een dauwdruppel de hele hemel zich weerspiegelt – je ziet er in het klein de bomen wuiven en de wolkjes voorbijdrijven – zo spiegelt zich in Jeruzalem het hele gebeuren van de wereldgeschiedenis af.

Jezus gaat buiten de poort. Terwijl alle lijnen vanaf de exodus uit Egypte lopen naar het binnengeleid worden van het volk in het beloofde land, opdat het daar poorten zou krijgen waarbinnen het veilig zou wonen, en zij geroepen zijn om de wereld te zegenen in het heerlijke, wonderlijke ambt van koninkrijk van priesters, gaan zij nu de Zoon des mensen, die ook representatief is voor de hele mensheid, buiten de poort brengen om Hem als een gedoemde te elimineren.

SCHULD OF ONWETENDHEID?

Een ogenblik zouden we ons de vraag kunnen stellen: Heeft het Joodse volk het wel begrepen, en ligt er hier een schuld?

Dan zeg ik: Ja en nee.

Want de apostel Petrus zegt in zijn toespraak:

‘Doch gij hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend en begeerd, dat u een man, die een moordenaar was, geschonken zou worden; en de Leidsman ten leven hebt gij gedood (...)

1 1 Koningen 8:29; 1 Koningen 11:36

2 Genesis 22:1-8

3 Lucas 13:33 (St. Vert.)

En nu, broeders, ik weet, dat gij uit onkunde hebt gehandeld, gelijk ook uw oversten; maar zo heeft God in vervulling doen gaan wat Hij bij monde van alle profeten tevoren geboodschaft had, dat zijn Christus moest lijden.’⁴

Ik geloof niet dat het Joodse volk ten volle verstaan heeft wat daar gebeurde. Jezus bidt aan het kruis: *‘Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.’⁵*

Daarom past het ons niet om ook maar enigszins de Joodse mens, qua Jood, iets kwalijk te nemen. Of om de Joodse mens in een verkeerd daglicht te stellen. Er is in de loop der tijd zoveel verkeerd gepreikt, alsof wij part noch deel hebben aan wat daar gebeurde, en dat het de Joden waren die dit hebben gedaan. Wij moeten maar steeds herhalen wat de dichter Jacobus Revius daarover geschreven heeft in de beginregels van zijn sonnet: *T’ en zijn de Joden niet, Heer Jesu, die u cruijsten’*, opdat wij niet een vorm van haat zouden krijgen tegen de Joodse mens, qua Jood. Want daar gaat het niet om. De Joden stonden in het ambt. Alleen lagen zij besloten onder de ongehoorzaamheid.⁶

Het is alles een diep mysterie.

Aan de andere kant kunnen we ook niet stellen dat het buiten hun verantwoordelijkheid om ging. Integendeel. Want Jezus zegt in Johannes 7:16-17:

‘Mijn leer is niet van Mij, maar van Hem, die Mij gezonden heeft; indien iemand diens wil doen wil, zal hij van deze leer weten, of zij van God komt, dan of Ik uit Mijzelf spreek’.

Met andere woorden: Wie begeert de wil van God te doen, ontdekt dat Jezus de waarheid is. Daarom, zij hebben Jezus ook niet buiten de speciale poort van de heilige stad van de grote Koning kunnen drijven,

4 Handelingen 3:14-15 en 17-18

5 Lucas 23:34

6 Romeinen 11:32

zonder dat zij toch ook dingen deden die tegen de duidelijke wet van God ingingen. Zo riepen zij bijvoorbeeld valse getuigen op.⁷ Dan is het geen wonder dat je Jezus niet meer in Zijn rechte gedaante kunt zien. Als je liegt en bedriegt dan kun je de Koning niet meer zien in Zijn schoonheid, maar dan komt er een bedekking op het gezicht. En het oproepen van valse getuigen is opzettelijk gebeurd. Ook Kajafas heeft welbewust uitgesproken: *‘Gij weet niets, en gij beseft niet, dat het in uw belang is, dat één mens sterft voor het volk en niet het gehele volk verloren gaat.’*⁸ Even daarvoor lezen we hoe de Raad van overpriesters en Farizeeën zeggen: *‘Wat doen wij, want deze mens doet vele tekenen? Als wij Hem zo laten geworden, zullen allen in Hem geloven en de Romeinen zullen komen en ons zowel onze plaats als ons volk ontnemen.’*⁹ Met andere woorden; We moeten denken om onze ‘stoel’. Dan kan beter die ‘Ene’ verdwijnen dan dat wij allemaal gaan sterven. Dit is natuurlijk weloverwogen gezegd. En dan kun je niet zeggen: Kajafas heeft hier geen schuld. Zo kan je ook niet zeggen dat er geen sprake is van schuld als het volk later die uitspraak van Kajafas bekrachtigt met: *‘Kruisig Hem’.*¹⁰

In het ontzaglijke gebeuren van Golgotha lopen er eigenlijk twee lijnen door en naast elkaar. Aan de ene kant ligt er een waas, een bedekking, over hun ogen, zijn zij verblind en gebeuren er dingen die zij niet verstaan – zij weten niet wat zij doen. Aan de andere kant zijn er wel zeer duidelijke dingen gebeurd die tegen de pertinente wil en wet van God ingaan, en die zij wel konden weten en zien. Want zoals het proces van Jezus verliep – mag niet. Iemand veroordelen, zonder dat hij een eerlijk proces krijgt, en bovendien met valse getuigen erbij – mag niet. En dat is wat Kajafas tenslotte deed. De ‘kerkelijke overheid’ leverde Hem uit aan Pilatus, die onder zware ‘chantage’ wordt gesteld. Eigenlijk werd Pilatus als het ware ‘gegijzeld’ door

7 Matthéüs 26:60-61

8 Johannes 11:50

9 Johannes 11:47-49

10 Johannes 19:6 en 15

de Joden. Zij roepen: Deze ‘oproerkraaier’, noemt Zich Koning der Joden. Vraag het Hem maar, Hij zal het niet ontkennen. Als je deze niet aan ons geeft om Hem met jouw volmacht, Pilatus, te laten kruisigen, dan ben je geen vriend meer van de keizer.

En dan slaat Pilatus de schrik om het hart. Hij wist hoe achterdochtig de keizer van Rome was voor elke rebellie en elk opstootje. Hij moet het niet hebben dat zij in Rome net zo schreeuwend en brullend aan de keizer gaan vertellen dat ik iemand laat lopen die zegt dat Hij de Koning is. En dat – terwijl in die vreemde, oude rollen bevestigd wordt dat zij een koning krijgen die zal heersen van zee tot zee. Dan zal de keizer mij misschien ontbieden en is mijn lot bezegeld.

Pilatus is ‘gegijzeld’. Hij wordt – zoals wij dat noemen – ‘gechanteerd’, waarbij er een eis gesteld wordt aan A met betrekking tot B. Als jij A niet zus en zo doet met B, dan ga jij A eraan. Dat is de één uitspelen tegen de ander. Deze ‘chantage’ is eigenlijk op ‘wereldschaal’ geschied met de Zoon des mensen. Daar moeten wij niet licht over rekenen.

Zo komt Jezus ten slotte buiten de poort – door toedoen van de overpriesters. Dat staat er nadrukkelijk bij in Johannes 19:16: *‘De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning, alleen de keizer!’* Ze hebben God niet als Koning. Zij zijn als de volkeren rondom en daarom hebben zij geen andere koning, dan de keizer in Rome. Dit is het diepst denkbare verraad aan de Thora, en aan de verkiezing en roeping van Abraham en aan de lijn van al Gods werken in het verleden. Toen zij dat gezegd hadden aan Pilatus, gaf deze Hem aan hen over om gekruisigd te worden.¹¹

Onmiddellijk daarop volgt: *‘Zij dan namen Jezus, en Hij, zelf zijn kruis dragende, ging naar de zogenaamde Schedelplaats, in het Hebreeuws genaamd Golgotha, waar zij Hem kruisigden.’* Jezus, Zelf Zijn kruis dragende, gaat de poort van Jeruzalem uit.

¹¹ Johannes 19:16

VEILIGE POORTEN

Als de overpriesters Jezus zo overnemen uit de handen van Pilatus, dan nemen zij hiermee de beslissing van Pilatus op hun verantwoording. Zij deden het zelfs met de roep: *‘Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen!’*¹²

Het volk dat verkoren was om te midden der volkeren een Koninkrijk van Priesters te zijn dat de Thora en de wil van God aan de mensheid zou bekendmaken, ‘chanteert’ hier een vertegenwoordiger van een wereldvorst. Een representant van alle overheden der aarde wordt hier onder druk gezet door dit volk, dat in een ambt staat en een status voor God heeft, om de ergste misdaad te bedrijven die maar mogelijk is. Pilatus wordt geprest om de onschuldige Jezus – die hij ook onschuldig bevonden heeft¹³ – aan hen prijs te geven. En zij brachten hem vervolgens naar Golgotha.

Zie toch dit tafereel! Daar gaat Jezus – gebukt onder Zijn kruis – de poort uit. En nu is er op de ganse aardbodem – noch voor Jeruzalem, noch voor het Joodse volk, noch voor welk volk ter wereld ook – definitief één ‘veilige poort’ te vinden, zonder bekering. En zonder bekering van het representatieve volk wordt de ganse aardbodem – figuurlijk gesproken – een ‘vuilverbrandingsplaats’ en dreigt die onder te gaan in de ‘atoomvlammen’. Zonder meer.

De stad van de grote Koning bande de grote Koning uit.

Laten wij goed kijken naar dit schouwspel. De Joden zagen niet wat zij deden, en misschien zien wij het zelf ook nog maar half. En nu begint er een wereldworsteling om veilige poorten.

De Russen zeggen: Wij hebben de satellietlanden als Hongarije, Polen en Oost-Duitsland nodig om onze poorten tegen het Westen te beschermen. De NAVO moet worden vernietigd. Het Westen – inclusief Nederland – zegt: Wij moeten veilige poorten hebben tegen

¹² ‘Matthéüs 27:25

¹³ Johannes 18:38; 19:4 en 19:6

de Russen. En de Joden zeggen: Wij moeten de bezette gebieden van de Arabieren bezet houden om onze poorten te beveiligen.¹⁴

De grote Koning is buiten de poort gesloten. En nu heeft het Joodse volk al tweeduizend jaar geen veilige grenzen meer. Nadat Titus de poorten van Jeruzalem had verbrand in het jaar 70 en de hele stad in de as had gelegd – met de tempel erbij – hadden zij geen ‘veilige deur’ meer die zij op slot konden doen.

En nu zoeken zij de ‘veilige poorten’ in hun Staat Israël, in de wetenschap dat zij de beschikking hebben over atoomwapens als een ‘zware grendel op hun poort’.

Het is diep tragisch.

De Joden moeten bij de Zoon des mensen terecht komen. In hun bekering krijgen zij een veiligheid, zoals zij die nooit hadden en krijgt de ganse aarde een nieuwe veiligheid in de tijden van verkwikking.

God gaat het maken dat geen volk meer tegen een ander volk zal opstaan. De zwaarden zullen worden omgesmeed tot ploegscharen en al de volken zullen opgaan naar Sion om te zeggen: *‘Huis van Jakob, komt, laten wij wandelen in het licht des Heren.’*¹⁵ Hij zal ons de paden bekendmaken.

Het zijn niet alleen de overheden van deze wereld die hun ‘poorten’ trachten te beveiligen, en daarvoor zelfs hier en daar een schrikbewind voeren. Maar zelfs kerken probeerden de poorten van hun instituut veilig te stellen door inquisitie en totaal verkeerde tuchthandelingen. Overal wordt gevochten voor een veilige poort – in de kerkelijke en politieke wereld. Het levert eindeloze polarisatie op. Men wil de poorten van het eigen systeem beveiligen en daarvoor wordt door dictaturen zelfs gemarteld. Uiterst rechts tegen uiterst links – en omgekeerd. En als de Russen specifiek bang zijn voor het verlies

14 Deze preek is uitgesproken in 1975, voor de hereniging van West- en Oost-Duitsland. Deze historische context hebben wij gehandhaafd omdat dit zoeken naar veilige grenzen van zowel Oost als West nog steeds actueel is. Evenals het zoeken naar beveiliging van de grenzen tussen Israël en de Arabieren.

15 Jesaja 2:5

van de wereldbeschouwing waarop hun dictatuur en terreurstaat is gefundeerd, dan worden met name christenen verschrikkelijk gemarteld. Zo groot is de angst voor de veiligheid van de poorten van hun communisme, dat – als zij maar ergens levend geloof vinden dat gevaar kan opleveren voor hun Staat – zij overgaan tot het doodmartelen, in elkaar slaan en opsluiten in psychiatrische inrichtingen van deze gelovigen. Er spelen zich vreselijke taferelen af in Rusland en elders in de wereld. Er wordt gevochten om de ‘poorten van het communisme’ te beveiligen.

Dat is onze tijd.

Het is een tijd vol chantage en gijzelingspraktijken.

Maar het is *hier* begonnen – met de ‘chantage’ bij de overlevering van Jezus aan Pilatus: *‘Indien gij dezen loslaat, zijt gij geen vriend van de keizer...’* Terwijl Jezus, die van God kwam, er niet een ander voor laat opdraaien. Hij zegt in Gethsémane: *‘Indien gij dan Mij zoekt, laat dezen heengaan...’*¹⁶ Het was helemaal niet nodig om Petrus of Johannes te gijzelen om Jezus te vangen. Jezus treedt de soldaten tegemoet en zegt: Als je Mij wilt hebben, laat hen dan heengaan.

Hij is de Borg.

Eén van de ontroerendste momenten van ‘borg staan’, heb ik in de oorlog zelf meegemaakt van mijn eigen vader. Hij wist dat ik iemand uit de gevangenis ging halen in Groningen, die daar zat om in Duitsland tewerk te worden gesteld. Mijn vader kwam bij mij en zei: ‘Jongen, als de Duitsers mij pakken en gaan martelen om jou tevoorschijn te laten komen, of dat je na dit gevaarlijke karwei misschien moet onderduiken, kom dan niet tevoorschijn. Ik ben toch zo dood.’ Natuurlijk kon ik dit niet met droge ogen aanhoren van mijn vader. Ik voelde dat mijn vader ook leefde in de sfeer van: Sta er zelf borg voor.

Het verschrikkelijkst is het als soms voor de ogen van een moeder of vader, kinderen worden gemarteld, om hen te laten bekennen dat zij betrokken zijn in het zogenaamde ‘complot’ tegen de veiligheid

16 Johannes 18:8

van de ‘poort’. Of het nu een Staat is of een systeem, of een kerk – zoals dat ook daar in de geschiedenis stelselmatig gebeurde.

Het lijdensverhaal is hoogst actueel.

En nu zijn er besprekingen over welke ‘muren’ de Joden van hun ‘veilige poorten’ moeten prijsgeven, en welk stukje grond zij van de Westbank nog kunnen afstaan voor het oprichten van een eigen Staat voor de Palestijnen. Amerika staat dan wel een beetje garant voor de veiligheid van de Israëliische ‘poort’.¹⁷

Er is echter nooit een veilige poort voor het Joodse volk, dan dat zij ‘ingaan’ door Hem, Die ‘de Poort’ Zelf is. Zo komen zij tot het ‘koninkrijk van priesters’.

Het is onze verantwoordelijkheid om door heel Nederland de éne Tafel des Heren op te richten, om in de kracht van het bloed van Jezus Christus het Joodse volk de weg te wijzen. En wordt dit volk de weg gewezen, dan wordt de weg gewezen aan alle naties van de wereld, en gaan de martelkelders open.

Alleen dan.

Zo groot is onze taak. En dan moeten ook wij misschien even ‘tot Hem uitgaan’, zoals de schrijver van de Hebreënbrieff zegt: *‘Laten wij derhalve tot hem uitgaan buiten de legerplaats en zijn smaad dragen.’*¹⁸ Dat wil zeggen: Laten wij dat spoor van Jezus kiezen en niet meedoen met deze ‘chantage’, met deze verwerping van het bloed der verzoening van de Zoon des Mensen, Die – met heel Zijn optreden – werkelijk uit het hart van de Vader is gekomen, ook al moeten wij daarvan dan de smaad dragen.

DE POORTEN VAN DE EEUWIGE STAD

Zo gaat Jezus uit de stad van de grote Koning, die een spiegelbeeld moest zijn van het Paradijs, met een tempel die in alles een afbeelding

17 Gerefereerd wordt aan de Geneefse Vredesconferentie over het Midden-Oosten die gehouden werd in 1975, en waarbij Henry Kissinger, de voormalig Minister van Buitenlandse Zaken van Amerika, een prominente rol speelde

18 Hebreëen 13:13

vormde van het Paradijs. Met de cherubs en de paradijsbloemen die op de muren geschilderd waren.

Prachtig!

Jezus gaat uit de poort.

In het boek Openbaring zien wij dat als in hoofdstuk 10 de leeuw gaat brullen en de donderslagen van Zijn heerlijkheid gaan klinken er in hoofdstuk 11:1 toch een tempel verrijst. Nog midden in de wereldgeschiedenis is er een herstel.

Inderdaad – als de Man, die de poort uitgejaagd werd – in het hart van alle mensen wordt uitgenodigd, dan breken de tijden van verkwikking aan en wordt de satan gebonden. En dat is dan nog maar een voorspel van de eeuwige stad met de straten van goud en de paarlen poorten, die nooit meer gesloten zullen worden, omdat er geen nacht en vijandschap meer zal zijn en er geen rovers en wild gedierte meer binnensluipen.

Er staat geschreven dat degenen die God liefhebben, zullen ingaan door de poorten in die stad:

‘Ik ben de alpha en de oméga, de eerste en de laatste, het begin en het einde. Zalig zij, die hun gewaden wassen, opdat zij recht mogen hebben op het geboomte des levens en door de poorten ingaan in de stad.’¹⁹

Het wordt een ‘stroom van verlostten’ die hun gewaden gewassen hebben in het bloed van het Lam. Die in waarachtigheid het Avondmaal hebben gevierd en gezegd hebben: Heer Jezus, was mij door dit bloed, dat ik – vrij van alle zonden en ongerechtigheid – drinken mag, opdat ik mag gaan plukken van het geboomte van het eeuwige leven en door de poort mag ingaan in die stad – in de eeuwige veiligheid van God. Waar ook de dood en de tranen, moeite, verdriet en eenzaamheid uitgebannen zijn.

Die Ene gaat – gebukt onder Zijn kruis – de poort uit om uwentwil.

19 Openbaring 22:13-14

Neem deze Jezus aan in je hart en was jezelf in Zijn bloed. Vraag om vergeving van zonden, om de totale reiniging van uw ziel, uw leven en van al uw hebben en houden. Dan zult u het ontzaglijke wonder beleven dat u ingaat door de poorten van de eeuwige stad.

Het is een ontzaglijk moment geweest waarop Jezus door de poort de stad uitging. Want toen werd op Hem gelegd wat er staat in Openbaring 22:15: *‘Buiten zijn de honden en de tovenaars, de hoereerders, de moordenaars, de afgodendienaars en ieder, die de leugen liefheeft en doet.’*

Zo werd Hij toen buitengesloten. Als een hond. Als een tovenaars, die door toverij wat wonderen gedaan had, iemand die occult was. Als een hoereerder: *‘Deze ontvangt zondaars en eet met hen.’*²⁰ Jezus – solidair met hoereerders, moordenaars en afgodendienaars. Hij verklaart Zichzelf Gods Zoon te zijn – dus Hij is een afgodendienaar.

Zo werd Hij buiten de poort van het aardse Jeruzalem gesloten – onschuldig – om juist al de zonden van Israël en van de hele wereld op Zich te laden en aan het kruis uit te boeten. Ook mijn zonden en die van ons allemaal.

Maar God heeft over Zijn gebeente gewaakt. Hij ging niet naar de vuilverbrandingsplaats waar men de gekruisigden definitief uit de weg ruimde; hun lichamen verbrandde en kalk erover strooide. God waakte over Zijn gebeente. Want Hij had een grote toekomst. Nadat Hij de zonden der wereld had gedragen, stond Hij op uit de doden en gaat Hij het Nieuw Jeruzalem gereedmaken voor allen die van Hem zijn. Hij zegt: *‘...en wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben.’*²¹

Ook voor uw persoonlijk zielenleven is het niet zo dat u alleen maar na uw dood in het nieuwe Jeruzalem en in al het nieuwe dat komen gaat, veilige poorten zult hebben, die noch bij dag noch bij nacht gesloten hoeven te worden. Maar wie in dit leven werkelijk tot

²⁰ Lucas 15:1-2

²¹ Johannes 14:3

de Heer komt, krijgt de belofte mee die Paulus zo formuleert: *'En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus.'*²²

Het Griekse woord 'bewaren' dat hier gebruikt wordt, heeft de betekenis van 'militaire bewaring'. Van een soldaat, die bij wijze van spreken in zijn poorthokje op wacht staat. God zet een wachtpost bij je leven en zegt: Kind, je hebt nu al een veilige poort waar geen vijand binnenkomt. Blijf in Mij en Ik in u. Dan zal de Heer het werk dat Hij in u begonnen is, voleindigen tot op Zijn dag.

Geloof dat!

Natuurlijk struikelen wij allen wel.

Jacobus zegt: *'Wij struikelen allen in velerlei opzicht.'*²³ Ook de apostel Johannes zegt: *'Indien wij zeggen, dat wij geen zonde hebben, misleiden wij onszelf en de waarheid is in ons niet.'*²⁴ Maar Hij is getrouw, die de zonde vergeeft en ons een bewaring schenkt. Hij zegt: *'Zie, Ik heb u in mijn handpalmen gegraveerd, uw muren zijn bestendig voor mij.'*²⁵

En:

*'Mijn schapen horen naar mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij, en Ik geef hun het eeuwige leven en zij zullen voorzeker niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit mijn hand roven. Wat mijn Vader Mij gegeven heeft, gaat alles te boven en niemand kan iets roven uit de hand mijns Vaders. Ik en de Vader zijn één.'*²⁶

Er zijn nu al veilige poorten voor degenen die Ja zeggen tegen Jezus. Op hetzelfde moment dat zij kiezen voor Jezus, krijgen zij veilige poorten. Dan zal de Heer Zijn engelen zenden voor degenen die

22 Filippenzen 4:7 (St. Vert.)

23 Jacobus 3:2

24 1 Johannes 1:8

25 Jesaja 49:16

26 Johannes 10:28-30

de zaligheid beërven zullen. En zij zullen eenmaal ingaan door de poorten in de eeuwige stad. Een stroom van gezaligden gaan door de poorten binnen, waarop de namen van de twaalf stammen Israëls geschreven staan, en met een muur van twaalf fundamenten, met daarop de twaalf namen van de twaalf apostelen van het Lam. De stad, waar Jezus te zien zal zijn.

Daarvoor heeft Jezus ook het Avondmaal ingesteld, opdat wij dat zouden gebruiken en zouden zien, hoe Hij buiten de poort gesloten was om ons voor eeuwig de poorten van beveiliging te geven. Om ons een Vaderhuis te geven, waar we echt goed 'thuis zijn'. Daarvan mogen wij hier al een voorsmaak genieten, maar dat compleet zal zijn, wanneer onze Here Jezus Christus geopenbaard zal worden in heerlijkheid.

DE ROK ZONDER NAAD*

‘Zij dan namen Jezus, en Hij, zelf zijn kruis dragende, ging naar de zogenaamde Schedelplaats, in het Hebreeuws genaamd Golgotha, waar zij Hem kruisigden en met Hem twee anderen, aan weerszijden één, en Jezus in het midden.

‘En Pilatus liet ook een opschrift schrijven en op het kruis plaatsen; er was geschreven: Jezus, de Nazoreeër, de Koning der Joden. Dit opschrift dan lazen velen der Joden, want de plaats, waar Jezus gekruisigd werd, was dicht bij de stad, en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Latijn en in het Grieks. De overpriesters der Joden dan zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Koning der Joden, maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der Joden. Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.

Toen dan de soldaten Jezus gekruisigd hadden, namen zij zijn klederen en maakten daarvan vier delen, voor iedere soldaat één deel, en zijn onderkleed. Dit kleed nu was zonder naad, aan één stuk gewezen. Zij zeiden dan tot elkander: Laten wij dit niet scheuren, maar erom loten, voor wie het zijn zal; zodat het schriftwoord vervuld werd: Zij hebben mijn klederen onder elkander verdeeld en over mijn kleding hebben zij het lot geworpen.

Dit hebben dan de soldaten gedaan. (Johannes 19:17-24)

DE INSCHAKELING VAN DE HEIDENWERELD

Wij hebben al veel gesproken over de inschakeling van de heidenwereld bij de voltooiing van Gods heilsraad en Zijn plannen met Israël.

In heel de geschiedenis van het Oude Testament zien wij hoe God de heidenwereld heeft ingeschakeld in Zijn plan met Israël. Deze lijnen komen op een wonderlijke manier en ook heel sterk samen in de lijdensgeschiedenis. Eén van de machtigste momenten daarin is wel het gebeuren bij het verlaten van de rechtszaal van Kajafas, zoals wij dat vinden opgetekend in Johannes 18:28:

* Preek uitgesproken in 1966

‘Zij brachten Jezus dan van Kajafas naar het gerechtsgebouw. En het was vroeg in de morgen; doch zelf gingen zij het gerechtsgebouw niet binnen, om zich niet te verontreinigen, maar het Pascha te kunnen eten.’

De Joden brengen Jezus, die zij geboeid hadden, van Kajafas naar het gerechtsgebouw van Pilatus.¹ Dit is het moment, waarop het Lam Gods zal worden overgeleverd aan de heidenen.

Een indrukwekkend moment.

Hier gaat God – als Hij de straf over de zonde en de vloek op het Lam Gods gaat leggen – ook inderdaad de heidenwereld inschakelen. Maar heel anders dan de Joden ook maar enigszins konden bedenken.

Daarom is het zo’n ontzaglijk moment, als Jezus door een priesterknecht aan een stuk touw wordt meegenomen en als het Lam ter slachting wordt geleid naar het huis van Pilatus. De Joden begrepen niet wat zij deden. Zij durfden zelfs het puntje van hun schoen niet te wagen in dat heidens gebied. Precies op de grens van het huis van Pilatus keerden zij terug, opdat – zo zegt Johannes – zij het Pascha ‘kosjer’ konden eten. Je voeten zetten op heidens gebied betekende ‘verontreinigd worden’. Daarom keerden zij meteen bij de stoep van het huis van Pilatus terug, om hun ‘schaduwachtige’ paaslam thuis ceremonieel te kunnen eten. Zij hebben het destijds helemaal niet verstaan wat daar gebeurde. Intussen wordt Jezus als het Lam Gods, precies op het Paasfeest overgeleverd in de handen Pilatus, van de heidenen. Wanneer Jezus werkelijk naar de Joodse Wet ter dood was veroordeeld, dan had Hij moeten worden gestenigd.²

Als wij spreken over het Paaslam, dan is dit een specifiek Israëlitisch begrip. Het wijst heen naar het paaslam dat geslacht werd, waardoor de kinderen Israëls werden uitgeleid uit Egypte.

Jezus moest echter niet zomaar gestenigd worden. Hij moest van

1 Marcus 15:1; Johannes 18:12

2 Leviticus 24:16

de aarde verhoogd worden, zoals er staat in Johannes 12:32, opdat Hij allen tot Zich zou kunnen trekken. Daarmee aanduidende welke dood Hij sterven zou (vers 33). Jezus moest met een ‘internationale’ straf geslagen worden. Hij moest gekruisigd worden.

Daarom komen hier de lijnen van het Jodendom en het heidendom op deze manier bij elkaar. Hier is het Paaslam van God dat precies naar Zijn ordeningen op het Paasfeest wordt geslacht – ondanks de wil van de Joden dat Hij *niet* op het Paasfeest zou worden gedood. Maar omdat Jezus *Gods Paaslam* is, *moest* Hij ook van Godswege *op het Paasfeest* worden geslacht.

Pilatus wist niet wat hij aan moest met Jezus, maar hij bezwijkt ten slotte onder de druk van de menigte, die riep: *‘Kruisig Hem! Kruisig Hem!’*

Pilatus wordt ingeschakeld en daardoor krijgt Jezus de straf voor de heidenen. De kruisiging was een Romeinse straf, die alleen maar werd toegepast op slaven of bij heel ernstige vergrijpen. Zo wordt Jezus eigenlijk met die heidense straf als het Godslam ‘geslacht’. Figuurlijk gesproken wordt ‘het mes’ dat daarvoor gebruikt is, een ‘heidens mes’.

Zo komen in het kruis alle lijnen wonderlijk samen. Jezus is door de Joden op een valse manier in de handen van de heidenen gespeeld. En – waar zij zo het Lam Gods overgeleverd hebben in de handen van de heidenen – zo kunnen zij nu, bij wijze van spreken, het Lam ook alleen terugkrijgen uit de handen der heidenen. Zo zegt ook Paulus het in Romeinen 11:31: *‘...opdat door de u betoonde ontferming ook zij thans ontferming zouden vinden.’* Wij moeten daarvoor het instrument zijn, vol van de Geest en één in de erkenning van het bloed van het Lam, om Israël ook weer bij het Lam Gods te brengen.

Zo zijn nu de wegen Gods.

TEMPEL EN KRUIS

De begrippen ‘kruisiging’ en ‘tempel’ zijn de grootst denkbare contrasten.

Jezus had gezegd: *‘Breekt deze tempel af en binnen drie dagen zal Ik hem doen herrijzen.’*³ Daarmee bedoelde Hij Zijn lichaam.⁴ In Hem woonde de volheid der godheid lichamelijk.⁵ En nu wordt deze ‘tempel’ juist op heidense wijze afgebroken. Dat wil zeggen: Zijn lichaam wordt geschonden en verwoest. Door de kruisiging wordt deze ‘tempel’ ‘steen voor steen’ afgebroken. Niet door een Joodse straf, of door een Joodse wijze van doen, maar de ‘tempel Gods’ wordt tot en met afgebroken door ‘heidense handen’ die de nagels door Zijn handen en voeten sloegen, en Hem ten slotte nog een speerstoot gaven in zijn zijde.

Maar die ‘tempel’ zal weer worden opgericht. De heilige Geest heeft mij duidelijk gemaakt dat de oprichting van die tempel – ook die van Openbaring 11:1 – moet beginnen bij de heidenen. De bekering van Israël en het herstel van het lichaam van Christus, de gemeente, gaat ook in de eindgeschiedenis niet buiten de heidenwereld om. De Joden hebben Jezus aan de heidenen prijsgegeven. Zij wisten ook niet meer wat zij deden. Jezus bad: *‘Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.’*⁶ Dat bad Hij voor allen – voor de Joden, maar ook voor degenen die Hem kruisigden. Die soldaten waren slechts het instrument van de wil van de Joden.

En nu is het wonderlijk dat wij – heidenen – de gemeente Gods weer mogen herbouwen. Wij mogen ons door de kracht van het bloed van het Lam (laten) vergaderen in het ene Avondmaal, en zo Zijn gemeente herstellen.

Tempel en kruis staan precies tegenover elkaar. Het kruis van

3 Johannes 2:19

4 Johannes 2:20

5 Colossenzen 2:9

6 Lucas 23:34

Golgotha vernielde de prachtige ‘tempel’ van de zondeloze Jezus, in Wie de volheid van God woonde.

De kruisiging is eigenlijk een ontzettend gebeuren. Golgotha is hard aangekomen.

De rol van de heidenen in de kruisiging van Jezus, zien wij ook in het opschrift dat Pilatus liet schrijven om het boven Zijn kruis te plaatsen: *‘Jezus, de Nazoreeër, de Koning der Joden.’* Het werd geschreven in de drie toenmalige wereldtalen: In het Hebreeuws, het Grieks en het Latijn.⁷ De hele wereld moet het weten.

Kajafas had eens geprofeteerd: *‘Gij weet niets, en gij beseft niet, dat het in uw belang is, dat één mens sterft voor het volk, en niet het gehele volk verloren gaat.’*⁸ Hij bedoelde: Wij moeten van Hem af. Maar het was tegelijk een profetie. Want het baat eigenlijk inderdaad dat er Eén sterft, en niet het gehele volk verloren gaat. Zo is het ook met het opschrift boven Zijn kruis. Heidenen schrijven internationaal: *Jezus van Nazareth, de Koning der Joden.* Eenmaal zal dat de ware oecumene zijn en zal bewezen zijn dat Jezus inderdaad de Koning der Joden is. Dat moet in alle talen gehoord worden, want dat is de verlossing van de hele wereld.

De engel Gabriël had tegen Maria gezegd: *‘Deze zal groot zijn en Zoon des Allerhoogsten genoemd worden, en de Here God zal Hem de troon van zijn vader David geven, en Hij zal als koning over het huis van Jakob heersen tot in eeuwigheid, en zijn koningschap zal geen einde nemen.’*⁹

Hij zal regeren van zee tot zee, zo ver men volkeren kent.¹⁰ Hem is nu gegeven alle macht in hemel en op aarde.

Pilatus liet boven het kruis schrijven: *‘Jezus, de Nazoreeër, de Koning der Joden.’* En nu zal de heilige Geest in de eindtijd duidelijk

⁷ Johannes 19:19-20

⁸ Johannes 11:50

⁹ Lucas 1:32-33

¹⁰ Zacharia 9:10

maken hoe het Vrederijk *nooit* kan doorbreken, zonder deze Koning der Joden, die ook door Israël moet worden erkend.

Golgotha is een vreselijk gebeuren geweest, maar het is ook iets heerlijks, want daar komen alle diepe gedachten van God over de vrede die Hij ons wil schenken, samen.

POLITIEKE MOORDENAARS

Vervolgens werd onze Here Jezus Christus – ook weer door heidenhanden – aan Zijn kruis gehangen tussen de moordenaars. Pilatus liet opzettelijk twee medegevangenen met Hem kruisigen.

Over deze moordenaars is heel veel gezegd en gepreekt, maar de Heer heeft mij duidelijk gemaakt dat deze moordenaars geen ‘gewone’ moordenaars waren. Het waren geen rovers, of mensen, die bijvoorbeeld een overval hebben gepleegd, waarbij zij iemand hebben vermoord. De moordenaars tussen wie Jezus gekruisigd werd, waren ‘politieke’ moordenaars.

Barabbas, bijvoorbeeld, was ook een politieke moordenaar. Hij was bij een oproer gevangengenomen.¹¹ Er waren mensen in Israël die de bezetting door de macht van Rome niet konden verdragen, en wier bloed daarbij ging koken. Dat werden partizanen en vrijheidsstrijders. Je zou hen kunnen vergelijken met een soort ‘provo’s. Echter niet zoals wij die protestbeweging kennen.¹² Maar meer een soort bandieten, die het geweld bepaald niet uit de weg gingen. Ze daagden de bezettende machten uit, en sloegen zo hard als zij konden toe. Vooral als er tijdens de feesten veel mensen in Jeruzalem waren samengestroomd. Dan liepen zij met dolken rond en konden zo weer in de massa verdwijnen. Het waren dus mensen die Israël met geweld probeerden te bevrijden van de ballingschap waaronder Israël nog steeds gebukt ging, omdat de Romeinen daar heer en meester waren. Mensen, die de nationale bevrijding wilden bewerkstelligen, en die

¹¹ Marcus 15:7

¹² Voor het behoud van de exegese is hier de historische context waaronder deze preek in 1966 is uitgesproken, gehandhaafd.

wisten dat Kanaän door God bedoeld was als een ‘paradijs’, als een nieuw ‘Eden’, een voorspel van het eeuwige koninkrijk van God. Daarom konden zij de Romeinen niet verdragen. Dat was de reden, waarom zij geweld wilden gebruiken.

Dat is waar het in die hele geschiedenis om gaat.

Jezus wordt tussen de moordenaars gehangen. Tussen de mensen die de verkeerde weg hebben ingeslagen om Israël te bevrijden.

Daarvoor werd ook een ‘tweetal’ opgesteld door Pilatus: Wil je Barabbas losgelaten hebben op het Paasfeest of Jezus?

Barabbas was niet zomaar een moordenaar. Hij was een soort nationale held. Pilatus dacht dat zij zeker die ‘partizanenleider’ zouden willen loslaten, want hij streed op zijn manier – al rovend en moordend – voor de bevrijding van Israël. Zij wilden niet Jezus loslaten, maar Barabbas. De Joden dachten helemaal in de lijn van wat het hier gebruikte Griekse woord *les'tes* betekent: ‘moordenaar’, die door moord en doodslag Israël zocht te bevrijden.

Mozes had zich ook eenmaal bewogen op deze lijn toen hij een Egyptenaar doodsliep om Israël te bevrijden. Maar God heeft hem toen weggezonden naar de woestijn. En ook hij heeft een ‘tweetal’ gekend. Toen hij, na de roeping vanuit de brandende braamstruik, terug moest gaan naar Egypte, heeft hij gezien dat Israël op een heel andere manier verlost moest worden, en heeft hij het volk uit Egypte kunnen leiden door het paaslam dat geslacht werd. Het bloed der verzoening was de kracht om Israël te bevrijden en het volk met God te verzoenen. Zo stond Mozes al voor het ‘tweetal’: Gebruik van geweld, of het geslachte lam.

En hier zien we hoe Israël weer voor dat ‘tweetal’ staat: Barabbas of Jezus. Wie kies je? De man van het geweld, of de Man van smarten – de lijdende Knecht des Heren?

Jezus hangt hier tussen de moordenaars. Tussen de mensen, die op een verkeerde manier vchten. Eén van hen komt tot bekering en

ziet: Mijn weg was verkeerd. Wij hangen hier schuldig naar hetgeen wij hebben gedaan, maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan. En terwijl hij dit beseftte bad hij: *‘Jezus, gedenk mijner, wanneer Gij in uw Koninkrijk komt.’ Waarop Jezus antwoordt met: ‘Voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.’*¹³

Ik begrijp nu waarom Jezus juist met hem over het paradijs sprak. Dáár had die man om geworsteld. Hij wilde de Romeinen weg hebben en de vrede van Kanaän bereiken. Dat was zijn drijfveer om te vechten, te moorden en te plunderen.

In onze dagen zien wij ditzelfde gebeuren in Vietnam. Daar zijn ook vrijheidsstrijders, die de Amerikanen uit hun land willen verdrijven, en daarbij vallen zij soms hun eigen mensen aan om voedsel en geld te bemachtigen. Het maakt voor hen dan niet uit als daarbij een gezin wordt uitgemoord. Zij hebben dan ten minste eten en kunnen weer verder vechten. Want de natie en de bevrijding daarvan gaat nog boven individuele gezinnen. Daarom moorden die mensen zo. Ook dat zijn *‘les’tes*.¹⁴

Die drang naar bevrijding en de oorlogen daaromheen, zit in de hele wereld. Ook Hitler wilde Duitsland bevrijden van de straffen die het kreeg opgelegd in het Verdrag van Versailles, waarbij zij als enige schuldige van de Eerste Wereldoorlog werden aangewezen. En na de Tweede Wereldoorlog, waarbij Duitsland in tweeën werd verdeeld, werd de roep om ‘Wiedervereinigung’ en de beëindiging van de bezetting van Oost-Duitsland steeds luider. Daarvoor werd geen direct geweld gekozen, maar indirect toch wel. Want daar wordt politiek bedreven. Dat alleen het bloed van het Lam nodig is om Berlijn te genezen, och... wat zou dat allemaal? Dat het moet komen van de bekering van Israël en al die geestelijke dingen, ligt volkomen buiten hun blikveld. De opvatting is dan: Dat heeft toch allemaal niets met politiek te maken?

13 Lucas 23:42-43

14 Uitgesproken in 1966

Ik zie de wereld vol met deze soort rovers. Welk volk je ook bekijkt, alle lijden zij eigenlijk onder deze ‘rovers’. En Jezus ‘hangt’ ertussen. Tussen de ‘moordenaars’, en tussen het gedoe. Het is de samenvatting van de wereldgeschiedenis.

Eén moordenaar aan het kruis ziet het in dat alleen Jezus het paradijs schenkt.

Voor mij is dit kruis van onze Here Jezus Christus weer heel anders opengegaan, en misschien nu ook wel voor u. Het is actueel – ook voor vandaag. Alleen Jezus is de Verlosser voor de nood waarin wij zitten. Voor elk land en volk.

DE ROK ZONDER NAAD

Nadat zij Jezus gekruisigd hadden, trokken de Romeinse soldaten Hem de kleren van het lijf. Zij verdeelden die in vieren, totdat zij kwamen bij de linnen rok, die zonder naad geweven was. Daar wisten zij geen raad mee, want als zij dat kledingstuk zouden moeten verdelen, moest dit uit elkaar gescheurd worden, waardoor het waardeloos werd. Uiteindelijk kwamen zij tot het besluit om erover te loten. Onder de ogen van Jezus, die daar hing te sterven, hebben de krijgsknechten gedobbeld om zijn kleed.

Ook hier werden heidenen ingeschakeld om Psalm 22:19 in vervulling te brengen, waar geschreven staat: *‘Zij verdelen mijn klederen onder elkander en werpen het lot over mijn gewaad.’*

Dat moet iets ontzettends zijn geweest. Ook toen al voor David, want David was een gezalfde des Heren.

Het lot werpen is niet zomaar wat frivool zitten dobbelen bij die ernstige zaak van het kruis. Het gaat veel dieper. Het lot werpen in Oud-Israël, en ook wel in de heidenwereld is een antwoord vragen aan God. Denk bijvoorbeeld aan de geschiedenis van Jona. De zeelieden hebben ook het lot geworpen en aan God gevraagd wie de schuldige was van de storm, waardoor zij dreigden te vergaan. En het lot viel op Jona. God antwoordde door dat lot.

Maar zeker bij het openbaringsvolk was het werpen van het lot een godsdienstige handeling. Dat zien wij ook in Numeri 26:55 waar het hele land Kanaän door het lot werd toegewezen tot erfgoed voor de verschillende stammen.

Men wierp het lot en geloofde: God heeft gesproken. God wijst dat stuk land aan die stam en dat andere stuk land aan de andere stam. Het hele land is door het werpen van het lot opgedeeld. Vooral ook bij de Grote Verzoendag werd er geloot over de bokken.¹⁵

Later hebben de apostelen ook weer het lot geworpen om een apostel te kiezen die de plaats van Judas in kon nemen na diens verraad.¹⁶

Het lot werpen was het in Gods handen stellen. Heer, antwoord ons.

Nu hadden de Romeinse soldaten volgens de Romeinse wetgeving het recht om de eigendommen van een geëxecuteerde onder elkaar te verdelen. Zo deden zij ook met de klederen van Jezus. Maar over die rok zonder naad hebben zij maar het lot geworpen, om die 'erfenis' eerlijk te kunnen toekennen. Dat was hun bedoeling en het is tegelijk een vervulling geweest van Psalm 22. Daarom was dit een religieuze handeling. En daarom is dit voor Jezus het begin geweest van Zijn gevoel van Godverlatenheid. Hij, die van God gezonden was, de Gezalfde, moest hier toezien hoe er – eigenlijk met een beroep op God – het lot geworpen werd. Met andere woorden: Here God, wijst U nu maar degene aan wie die rok zonder naad toekomt.

Dat is het verschrikkelijke lijden geweest.

Er zijn dingen die heel diep gaan. Jezus heeft ook gewezen op de scherpe paradox van de Joden, die in de Naam van God gestenigd werden. Profeten, die in de Naam van God gezonden waren. Stenigen was ook een religieuze handeling – het was eveneens een optreden in de Naam des Heren. De profeten waren rechtsreeks door God geroepen. Zij spraken wat God hun te spreken gaf, en dan kwam de

¹⁵ Leviticus 16:5-10

¹⁶ Handelingen 1:24-26

oudtestamentische ‘kerk’ en hebben die profeten in de Naam van God gestenigd.¹⁷ Zo werd de Naam van God gebruikt tegen de Naam van God in.

Dit is ook bij dit loten het geval geweest. Zij hebben het lot geworpen onder de ogen van Jezus.

Jezus is niet alleen getuige geweest van hoe men daar een beetje frivool zat te dobbelen om Zijn kleed. Dat is niet de essentie. Maar Hij heeft moeten zien hoe men eigenlijk met een beroep op God, en onder de ogen van God dat kleed eerlijk ging verdelen. Ook dat hebben de heidenen gedaan. Jezus is overgeleverd in de handen van de heidenen. En nu hebben wij van de Heer de opdracht om opnieuw het lot te gaan werpen.

HET LOT WERPEN

Een van de eerste keren dat wij samenkwamen om het Avondmaal te vieren, werd ik er door de Heer bij bepaald om nu ‘het lot te gaan werpen’. De vraag daarbij was: Geeft God de eenheid door de oecumenische Avondmaalsviering, waarbij vrijzinnigen aan de top stonden, of zullen wij de eenheid alleen mogen verkrijgen in het bloed der verzoening? Het ‘lot’ werd geworpen en God antwoordde door dit werpen van het lot.¹⁸

Wat heeft Elia op de hoogte van de Karmel anders gedaan? Ook hij wierp het lot. Hij zei: Als Baäl God is, bouw daar een altaar en

17 Matthéüs 23:37

18 Gerefereerd wordt aan de oecumenische Avondmaalsviering in 1962 in Den Haag, waarbij een vrijzinnige predikant als voorganger optrad. Daartegenover werd door Ds. Leenhouts het Avondmaal gevierd en heeft hij God aangeroepen om antwoord te geven op de vraag of het niet uitmaakt wat wij op aarde zeggen over Jezus van Nazareth – of Hij uit de maagd Maria geboren is ja dan neen, en of Hij al dan niet met Zijn bloed onze enige bedekking is voor de toekomstige toorn, óf dat de profetische boodschap die de Heer in 1948 gaf, de waarheid is. Op dat gebed antwoordde God op slag door de genezing van een ernstig zieke vrouw. (Zie: Een Pascha voor Jahwe, pag. 241-243)

werp dan het lot. Ik zal ook een altaar bouwen, en dan laten we God beslissen. Laten wij aan God vragen wat ons erfdeel op de aarde is. Moeten wij de Baäl dienen of de levende God van Israël? ¹⁹

De rollen zullen worden omgekeerd. Alles wat er ligt in het kruis, al het lijden van Jezus, de striemen op Zijn rug, de tempel die afgebroken werd, zal in de eindtijd door de heilige Geest weer worden opgebouwd. Dat geldt ook voor het opschrift boven Zijn kruis. Hij is werkelijk de Koning der Joden! Het zal internationaal gehoord worden en de rok zonder naad, waarin wij symbolisch de eenheid van de gemeente mogen zien, zal Hij terugkrijgen. Want we gaan weer 'loten'. Ik bedoel het nu in figuurlijke zin. We gaan God weer laten beslissen over de dingen en zeggen: Here God, antwoord ons! Wat is het? Mag dat zo met de Wereldraad van Kerken, en mag de Paus doen wat hij doet? Zal dat de 'rok zonder naad' zijn in de toekomst? Zal dat de eenheid zijn? Of zal het zijn het bloed van het Lam?

Ik weet nu al hoe dat 'lot' zal uitvallen.

Want het is vreselijk geweest voor Jezus om daar naakt te hangen aan het kruis, ten aanschouwen van de opgeschoten jeugd van Jeruzalem en de honende en spottende priesters. Maar het ergst van alles was dat, terwijl Hij zo naakt aan het kruis hing, ook nog het lot geworpen werd over de rok zonder naad. Maar Hij zal op deze aarde in de geschiedenis 'Zijn kleed' nog terugkrijgen. Hij bidt: *'...opdat zij allen één zijn, gelijk Gij Vader, in Mij en Ik in U, dat zij ook in Ons zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt.'*²⁰

Nu, Jezus krijgt Zijn gebed van de Vader verhoord!

Als ik zeg dat die hele wereldgeschiedenis – ook in het Midden-Oosten – uitdraait op een grote crisis voor Israël, doe ik niets anders dan het lot werpen. Maar ik weet dat het precies daarop zal uitlopen dat Israël zich nog steeds beweegt op de lijn van de 'les'tes', die proberen met

¹⁹ 1 Koningen 18:20-39

²⁰ Johannes 17:21

geweld 'Eden' weer te veroveren. Kanaän weer te veroveren en dat te handhaven. Maar zo bereiken ze het juist niet. Totdat zij allemaal het gebed van die ene moordenaar gaan bidden: 'Gedenk ons o Heer, nu Gij in Uw Koninkrijk gekomen zijt.'

Dan zijn zij met Jezus in het paradijs. Dan bloeit alles anders open en breken de tijden van verkwikking aan.

Deze hele geschiedenis is wonderlijk diep.

DE HERDER IN HET HART GESTOKEN

Ten slotte heeft een soldaat een speer genomen en heeft daarmee Jezus' zijde doorstoken, en daar vloeide bloed en water uit.

Dat is een vervulling van Zacharia 12:10:

'Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over hem een rouwklacht aanheffen, als de rouwklacht van een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene.'

De profeet Zacharia heeft zoveel gesproken over de herder. Zo zegt hij in hoofdstuk 13:7b: '... sla die herder, zodat de schapen verstrooid worden...'. Zacharia heeft de Goede Herder gezien. Eigenlijk was God de Herder en de Koning Israëls. En altijd weer heeft Israël God 'afgezet' en de profetie verworpen. Zij wilden Samuël niet, maar koningen. En zij gingen met die koningen de ballingschap in. Ze verloren het paradijs. En zo heeft Israël doordat zijzelf kozen voor de heerschappij van die koningen, de Koning, God Zelf, bij wijze van spreken 'in het hart gestoken'. De Herder werd in het hart gestoken. Op dit slot loopt de hele kruisgeschiedenis uit.

Zij hebben deze Goede Herder, die de zieken genas en die met Zijn eigen bloed verzoening wilde brengen – ook voor Israël – niet gewild. Jezus hilde om Jeruzalem:

*‘Och, of gij ook op deze dag verstond wat tot uw vrede dient...’*²¹

*‘Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt en stenigt, wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, en gij hebt niet gewild.’*²²

Deze Herder hebben zij niet gewild. Zij hebben Hem met een speer doorstoken en uitgeleverd aan de heidenen, die er het middel toe waren om Hem in het hart te steken.

En nu zal de heilige Geest ons allen in de heidenwereld leren om weer opnieuw met de ‘speer’ te ‘steken’, maar dan tegen onze eigen schuld aan het kruis van Jezus. Want ook wij hebben door veel hiërarchie die Herder eigenlijk niet gewild. Denk maar aan Rome en aan verschillende Synodes en aan alles wat die gedaan hebben. Wij hebben Jezus ook in het hart gestoken. We hebben de gemeente verscheurd en Hem opnieuw ‘gekruisigd’.

Als daar boete over gedaan wordt en als het grote kwaad van de christenheid erkend wordt, en gezien wordt dat wij samen als ‘boetelingen’ aan die éne Tafel moeten komen om samen de kracht van Zijn bloed in te roepen, dan zal die speer zich juist keren tégen de hiërarchie en tegen alles wat de Koning en de Herder wil beschadigen. Dan komt er ook een grote overwinning.

God keert in de eindtijd alle dingen om van wat er aan het kruis is gebeurd.

De houding van de Joden wordt omgekeerd.

Zij hebben geroepen: *‘Hij zal de tempel afbreken en in drie dagen weer opbouwen’*. Dat was de eerste hoon.

‘Hij zegt dat Hij de Koning Israëls is.’ Dat was de tweede hoon.

‘Hij roept Elia.’ Daarvan zegt de Heer: Keer dat eens om. Ik zal inderdaad de heraut roepen en de stenen samenbrengen. Ik zal in

21 Lucas 19:42

22 Matthéüs 23:37

die weg bewijzen de Koning Israëls te zijn en zo Mijn tempel in drie dagen weer opbouwen.

God keert 'de rollen' van de kruisgeschiedenis om.

*Jezus heeft gezegd: '... wanneer Hij komt, de Geest der waarheid, zal Hij u de weg wijzen tot de volle waarheid; want Hij zal niet uit Zichzelf spreken, maar al wat Hij hoort, zal Hij spreken en de toekomst zal Hij u verkondigen. Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het mijne nemen en het u verkondigen.'*²³

Dit alles heeft de Messias geweten toen Hij op Golgotha aan het kruis hing, en Zijn tempel zo verbroken werd. Toen Hij tussen de moordenaars hing en voor de overtreders gebeden heeft; Zijn klederen verdeeld werden en de rok zonder naad verdubbeld werd. Dit alles heeft Hij geweten, totdat Hij Zijn Geest overgaf in de handen van de Vader. Dat was *Zijn* 'dobbelen'. Dat was voor *Hem* 'het lot werpen'.

En God heeft hem opgewekt uit de doden en Hem een Naam gegeven boven alle naam, opdat in die Naam Zich alle knie zou buigen, die in de hemel en die op de aarde zijn.

Ik buig heel diep in het stof voor Jezus Christus!

Halleluja!

23 Johannes 16:13-14

© Ds. A.A. Leenhouts: "Johannes"
(1969, 1970, 1975)
Redactionele bewerking 2024

GETUIGENIS
EN EENHEID

Stichting Getuigenis en Eenheid
Postbus 64814, 2506 CE Den Haag
info@getuigeniseneenheid.nl
www.getuigeniseneenheid.nl